

Elena Daniela IVAȘCU

Dan-Gabriel PIOARĂ

Activități non-formale într-un mediu incluziv

Ghid de bune practici

Erasmus+ 2022-1-RO01-KA122-SCH-000078967

Prof. ELENA DANIELA-IVAȘCU

Prof. PIOARĂ DAN-GABRIEL

Activități non-formale într-un mediu incluziv

– ghid de bune practici–

Elena Daniela IVAȘCU Dan-Gabriel PIOARĂ

**Activități non-formale într-un
mediu incluziv
Ghid de bune practici**

*Auxiliar didactic cuprinzând lucrări ale cadrelor didactice
din învățământul preuniversitar*

editgraph

Buzău, 2023

Tehnoredactare: Ivașcu Elena Daniela, Pioară Dan Gabriel

Carte realizată în cadrul Proiectului Erasmus+ 2022-1-RO01-KA122-SCH-000078967

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

IVAȘCU, ELENA DANIELA

Activități non-formale într-un mediu incluziv : ghid de bune practici : auxiliar didactic cuprinzând lucrări ale cadrelor didactice din învățământul preuniversitar /
Elena Daniela Ivașcu, Dan-Gabriel Pioară. Buzău :
Editgraph, 2023

ISBN 978-630-318-059-5

I. Pioară, Dan-Gabriel

37

Tipărit la Editgraph Buzău
www.editgraph.ro

PUTEREA VINDECĂTOARE A CUVÂNTULUI

**Cîmpeanu Anca, prof. înv. primar,
Școala Gimnazială Nr. 11 Buzău**

Educația non formală cuprinde activități organizate în afara orelor de curs, care oferă șansa de a pune în practică cele învățate la lecții și, mai ales, de a completa setul de experiențe valoroase pentru dezvoltarea personală a fiecărui copil.

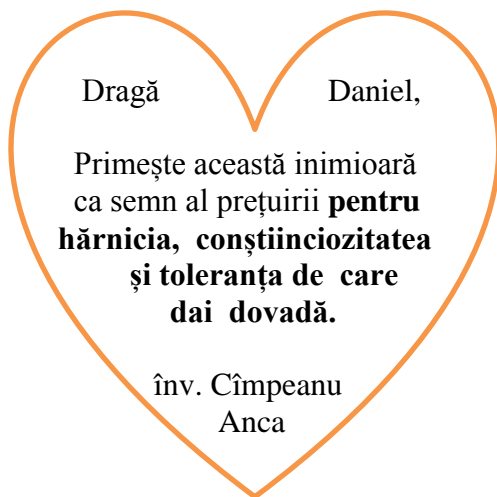
Activitățile extrașcolare, desfășurate într-un cadru nonformal, le permit elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul de care dispun.

Astfel, elevii cu deficiențe, învață să accepte părerile colegilor, să contribuie personal la succesul grupului, să se bucure de reușita acestuia, să depășească dificultățile întâlnite, să-și asume responsabilitatea, să se integreze colectivului de elevi din care face parte. Elevul cu CES își formează anumite deprinderi de comportament, se formează pentru viață. Colectivul de elevi se sudează, prind contur unele trăsături pozitive: respect, ajutorare, sacrificiu, dăruire, împlinire.

De-a lungul carierei mele didactice, am lucrat cu elevi cu CES care aveau fie probleme la nivel cognitiv, fie la nivel comportamental. Indiferent de problemele avute, am observat, în timp, că reușesc să obțin rezultate mai bune cu ei lăudându-i mai degrabă decât criticându-i.

Am vrut să văd dacă a fost doar o întâmplare, sau dacă într-adevăr ei se motivau mai mult când erau lăudați, nu pentru un rezultat anume, ci pentru acele trăsături de caracter pe care le manifestau și care îi duceau spre performanță.

Prin urmare, mi-am propus ca în fiecare dimineață să laud câțiva elevi, pentru o anumită trăsătură de caracter de care dădeau dovadă cel mai des, oferindu-i o diplomă sub formă de inimioară.

După câteva zile de pregătire, am demarat proiectul, care a durat cam 5 săptămâni. În fiecare zi, timp de 2 săptămâni, 3 elevi erau lăudați în fața clasei, primind o inimioară în care erau scrise 2-3 trăsături de caracter pe care ei le manifestau, argumentând cu exemple din activitatea lor fiecare din acestea. Am adăugat, pe lângă cele 2 trăsături manifestate, încă una pe care copilul încă nu o manifesta, (la care era deficitar – precum ascultare, ordine, atenție), dar pe care aș fi dorit eu să o aibă.

Cele două săptămâni care au presupus lauda fiecărui copil au fost foarte apreciate de copii, fiecare așteptând cu sufletul la gură să primească recunoașterea și lauda în fața clasei. Au manifestat o paletă foarte largă de emoții: erau nerăbdători, mândri, fericiți, încrezători.

În următoarele 3 săptămâni i-am observat pe copii, urmărind limbajul, comportamentul, modul în care interacționau, în care desfășurau activitatea la clasă și felul în care manifestau sau nu aceleași (sau alte) trăsături de caracter. Am rugat de asemenea părinții să monitorizeze și ei activitatea și comportamentul copiilor și să îmi transmită observațiile dumnealor.

A urmat apoi perioada de observare a copiilor, care mi-a adus informații foarte prețioase. La început, se simțeau foarte mândri de ei, își împărtășeau unii altora părerile, își validau sau invalidau propriile trăsături de caracter, sau pe ale colegilor. Se bucurau de faptul că au fost lăudați pentru ceva anume. Au început apoi să manifeste din ce în ce mai des trăsăturile de caracter pentru care primiseră recunoașterea (chiar și pe acelea pe care le adăugasem eu). Părinții, la rândul lor, au întărit comportamentele și atitudinile copiilor și i-au încurajat în manifestarea unor trăsături de caracter pozitive.

Copiii cu CES au fost cei care au suferit cele mai mari schimbări în bine, reușind să devină conștienți de propriile trăsături de caracter, să se cunoască și să se integreze.

Concluzia acestui mic studiu, a fost aceea că puterea cuvântului, a laudei, a dus la manifestarea mai pregnantă a trăsăturilor de caracter amintite, chiar și a celor pe care le doream să le manifeste, a dus la îmbunătățirea relațiilor dintre copii, la creșterea coeziunii grupului, la scăderea numărului de conflicte, la evitarea limbajului sau atitudinilor nepotrivite, iar în final la formarea unui caracter frumos.

Bibliografie:

1. Popovici, D., „Învățământul integrat sau incluziv”, Editura Corint, București, 1998
2. Weihs T. J., “Copilul cu nevoi speciale”, Editura Triade, Cluj Napoca, 1998

VOLUNTARIATUL – SURSĂ DE EDUCAȚIE NONFORMALĂ

**Cimpoca Silvia
Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Buzău**

Astăzi, sistemul tradițional de educație se află în fața unor continue provocări.

Educația bazată exclusiv pe învățare și obținerea cunoștințelor nu mai satisface cerințele actuale, sunt necesare competențe, iar un rol important îi revine educației nonformale și informale, care pune elevul în centrul procesului pentru a identifica și a dezvolta talentele și abilitățile sale personale și a le completa cu unele noi într-un proces continuu de învățare.

Educația nonformală oferă cadrul în care elevul poate să descopere lucruri noi despre sine și despre lumea din jur, să trăiască experiențe inedite, să-și dezvolte noi abilități și să-și contureze un set de valori care să-l ajute să evolueze pe plan personal și profesional.

O astfel de modalitate reușită de învățare prin participare o reprezintă voluntariatul, prin care elevii se implică în activitatea comunității locale, învățând roluri sociale în mod direct.

Prin voluntariat, se dezvoltă un comportament acțional, implicare în ajutorarea persoanelor aflate în dificultate, motivația de a participa activ în viața comunității, de a explora și de a gândi creativ, de a observa realitatea înconjurătoare, deschiderea, noi contacte, prietenii, experiențe noi.

A fi voluntar îi ajută pe tineri să își înțeleagă rolul în societate, de aceea rolul școlii este și de a-i implica în activități

în beneficiul altora, să se dedice unor cauze nobile, să fie mai buni.

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău s-a implicat activ în tot ceea ce privește acțiunile comunitare, atât ca donator voluntar, cât și ca beneficiar.

„Săptămâna fructelor și legumelor donate„, este o campanie la nivel național, desfășurată în luna noiembrie a fiecărui an și care implică voluntari, elevi, profesori, părinți pentru strângerea de legume și fructe și donarea acestora unor familii aflate în dificultate sau unor instituții sociale. Școala noastră, ca beneficiar al acestei campanii a primit donații de la numeroase școli și grădinițe din municipiu, strângând peste 150 kg de fructe, legume proaspete și conserve.

Tot în luna noiembrie s-a desfășurat activitatea „Carnavalul toamnei„, ce a constat în confecționarea de costume inedite, din materiale reciclabile, care au fost ulterior donate copiilor din Centrele Rezidențiale cu care suntem parteneri.

În pragul sărbătorilor de iarnă cu toții ne dorim să trăim magia și emoția sărbătorilor, cu cei dragi alături, într-o atmosferă plină de dragoste și de cadouri.

Cu gândul de a aduce bucurie și de a crea amintiri frumoase unor copii mai puțini norocoși, elevii noștri au colindat, au împărțit daruri, s-a realizat o mică expoziție cu obiecte specifice sărbătorilor de iarnă realizate de elevii școlii noastre. Tot în luna decembrie, elevii școlii noastre au beneficiat de numeroase daruri, constând în dulciuri, jucării, obiecte vestimentare și încălțăminte donate de elevi, părinți și cadre didactice de la școli partenere.

În luna martie, activitățile de voluntariat au constat în confecționarea unor măștișoare ce au fost ulterior puse în vânzare pentru achiziționarea unor materiale necesare activităților din școală, iar în luna aprilie, în apropierea sărbătorilor de Paște în colaborare cu elevi de la un renumit colegiu buzoian au desfășurat activități de încondeiere ouă,

produsele obținute fiind donate școlilor partenere care le-au primit cu mult entuziasm.

O altă activitate care s-a bucurat de un mare succes a fost aceea dedicată *Zilei internaționale a cărților pentru copii*. Cu această ocazie s-au desfășurat activități care au avut ca scop colectarea de cărți pentru copii și donarea lor copiilor din cadrul Serviciilor Case de Tip Familial – Floare de Colț, Buzău. Scopul acestei activități, desfășurată în data de 2 aprilie (ziua de naștere a cunoscutului autor de cărți pentru copii Hans Christian Andersen) este acela de a promova în rândul copiilor și tinerilor a poveștilor pentru copii, a lecturii. Se dorește accentuarea faptului că cititul de la vârste fragede este esențial pentru o dezvoltare armonioasă.

Pe data de 1 iunie, cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău a desfășurat activități dedicate copiilor prin care s-a celebrat bucuria de a fi copil, puritatea și dreptul acestora de a fi protejați, prin desene pe asfalt, întreceri sportive, multe zâmbete și voie bună.

Aceste activități de voluntariat realizate în cadrul CȘEI Buzău au avut un real succes atât prin implicarea, generozitatea și entuziamul voluntarilor cât și prin bucuria și recunoștința beneficiarilor.

Prin aceste activități nonformale și de voluntariat învățarea capătă context și substanță, devine atractivă, interesantă și chiar amuzantă.

Misiunea școlii este de a promova astăzi mai mult ca oricând o cetățenie activă, de a educa tineri deschiși, responsabili și implicați.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN MODELAREA COMPORTAMENTALĂ A ELEVILOR CU C.E.S.

**Profesor de psihopedagogie specială COMAN ADRIANA
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău**

În contextul nonformal și informal al sistemului educațional activitățile extrașcolare și extracurriculare au deosebite valențe formative. Pe lângă educația formală care se desfășoară în clasă, în timpul orelor de curs, în cadrul căreia elevii dobândesc cunoștințe și deprinderi, educația non-formală și informală care se concretizează în activitățile extracurriculare vine să completeze achizițiile dobândite prin aplicarea acestora în contexte educaționale cât mai diverse, care să favorizeze la elevi formarea de atitudini corespunzătoare diferitelor situații de viață în care vor fi implicați ulterior, dezvoltarea unor atitudini, creativitatea în anumite domenii.

Astfel se realizează eficientizarea actului educațional, conținuturile formale dobândind valențe noi prin implicarea activă a elevilor la propria dezvoltare, punându-se bazele formării personalității lor. Elevii sunt pregătiți pentru o viitoare integrare în societate prin educarea sub aspect psihointelectual, fizic și socioafectiv.

Participarea elevilor la activitățile extracurriculare se concretizează în planul achizițiilor comportamentale prin dobândirea acelor comportamente adecvate situației, prin educarea ținutei și atitudinii față de situația respectivă deoarece elevul este implicat emoțional și prin toată personalitatea sa. Aceste activități au ca specific cuprinderea unui număr mare de elevi, ele trebuie să cuprindă masa de copii pentru a-și atinge scopul.

În acest context amplu se creează un bun prilej pentru dascăl să-și cunoască elevii, să analizeze obiectiv potențialul acestora și să-i sprijine în pregătirea pentru viață, identificând corespondența optimă dintre aptitudini, talente și stimularea comportamentelor care să permită elevilor să-și dezvolte potențialul, să se afirme în mediul școlar și cel social.

Ca modalități de desfășurare a acestor tipuri de activități se pot exemplifica activități în aer liber, cum ar fi excursii, vizite, drumeții și orice tip de activitate care se desfășoară în mijlocul naturii, serbări școlare, vizionare filme, concursuri școlare, activități desfășurate în instituții sau organizații cu caracter educativ, cum ar fi săli de sport, case de cultură, expoziții, muzee, biblioteci.

Activitățile desfășurate în aer liber facilitează contactul elevilor cu mediul natural, fiind benefice într-o societate în care evoluția tehnologiei substituie din ce în ce mai mult jocurile în aer liber cu jocurile pe calculator, astfel mediul virtual își pune amprenta din ce în ce mai mult asupra dezvoltării copiilor, în detrimentul mediului natural. Petrecerea timpului liber în natură îi pune în contact direct cu obiectele și fenomenele, reduce stresul și anxietatea, având efecte pozitive asupra tuturor copiilor și îndeosebi asupra celor cu dificultăți în învățare. De asemenea reduce fenomenul de bullying și îmbunătățește performanțele școlare.

Excursiile și drumețiile sunt prilej pentru cunoașterea de către elevi a ținuturilor natale, a frumuseților țării, a istoriei, a tradițiilor populare ce trebuie păstrate și transmise din generație în generație, ca un garant al unicității poporului nostru în istorie.

Serbările școlare și vizionări de filme cu conținut educațional creează iluzia realității, elevii se identifică cu modele comportamentale pozitive pe care le interpretează în jocurile de rol, sau își exprimă frustrările prin intermediul unor personaje care „vorbesc” în locul lor. Aceste activități oferă sprijin în dezvoltarea inteligenței emoționale a elevilor, abilitate

care devine tot mai necesară în asigurarea cu succes a inserției în plan social și profesional. De altfel toate activitățile extracurriculare antrenează elevul și în plan sentimental, nu doar cognitiv, influențând formarea personalității sale și dezvoltarea sa ulterioară.

Concursurile școlare îndrumă elevii să dobândească o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a identifica situații problemă și modul lor de rezolvare, posibilitatea de critica constructiv.

Rezultatele acestor activități pot influența evoluția ulterioară a elevilor, devenind un barometru social al modului în care competențele viitorilor cetățeni se formează în concordanță cu expectanțele comunității. În alegerea acelor activități care să-i stimuleze și să-i formeze, elevii trebuie îndrumați să învețe să cunoască ce aptitudini și talente au , deci să-și pună în valoare pasiunea cu care pot desfășoară o anumită activitate. De asemenea este important modul în care lucrează în grup , pentru a dezvolta bune abilități de lucru în echipă și chiar pentru a dezvolta calități de leadership.

Un alt aspect al activităților extracurriculare este legat de transformările pe care le produc în planul dezvoltării personalității elevilor. Se consideră că actul educațional își atinge scopul dacă se produc schimbări în planul evoluției comportamentale a subiecților, și în mod cert astfel de activități, prin specificul lor produc schimbări în evoluția elevilor, ce se vor evidenția în activitățile lor ulterioare și care pun bazele unei noi trepte pe scara formării lor, atât în plan cognitiv, cât și afectiv și comportamental.

Toate acestea urmăresc formarea unor abilități și competențe altele decât cele dobândite formal, dar corelate cu acestea și care oferă subiecților implicații în educație acele instrumente comportamentale, atitudinale și sociale care să le asigure o bună evoluție și ulterior, inserția în plan profesional și în spațiul comunității în care se dezvoltă.

Activitățile extracurriculare pregătesc, suplimentar și în acord cu educația formală, elevul de azi pentru cetățeanul de mâine.

BIBLIOGRAFIE:

1. Catalano, Horațiu, „*Pedagogia jocului și a activităților ludice*”, E.D.P., București, 2018;
2. Ionescu, M, „*Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire*”, Presa Univ. Clujeană, 2001;
3. Păun, E, „*Sociopedagogie școlară*”, 1982;
4. Vărăjmaș T, Mușu I, „*Integrarea în comunitate a elevilor cu C.E.S.*”, 1996.

UTILIZAREA RESURSELOR DIGITALE ÎN TERAPIA TULBURĂRILOR DE LIMBAJ ȘI COMUNICARE

Prof. logoped, Nina CONDRACHE – C.Ș.E.I. Buzău
Prof. logoped, Ecaterina GEORGESCU – C.Ș.E.I. Buzău

Tehnologiile și aplicațiile digitale au devenit indispensabile unui proces educațional eficient. Literatura de specialitate abundă în studii care evidențiază eficiența tehnicilor de intervenție cu suport digital asupra deficiențelor din sfera limbajului și a comunicării. Studii empirice confirmă succesul învățării digitale în patologia de limbaj (Thorp, 2007; Sansosti *et al.*, 2008; Rayner *et al.*, 2009; Hirano *et al.*, 2010; Mayer, 2009).

Desigur, nu există un instrument digital care poate fi aplicat universal, ci doar tehnici de intervenție individualizate. Individualizarea programului de terapie logopedică este o provocare pentru orice practician logoped și, în calitate de practicieni, trebuie să avem în vedere un aspect extrem de popular în concepțiile educative internaționale, și anume cel al atractivității. Design-ul și dezvoltarea animațiilor din aplicațiile digitale furnizează un suport intuitiv prin sunet, imagine și mișcare ca surse de învățare și, de asemenea, constituie o componentă fundamentală în procesul interactiv. Utilizatorul, fie el copil sau adult, va utiliza stimuli vocali, auditivi, animații, jocuri în mod autonom și în ritm propriu. Platformele digitale conțin aplicații care permit accesarea elementelor simple ale comunicării în forme variate și oferă exerciții de discriminare și compoziții multiple de stimuli vizuali și audio. Crearea materialului multimedia presupune combinarea dintre metodele de învățare a limbajului (validate în practica pedagogică) și resursele digitale aferente.

Combinăția originală de metode și resurse are rolul de a echilibra formele de antrenament lingvistic, de a oferi exerciții cu grad diferențiat de complexitate și de a minimiza datele irelevante pentru tulburările de vorbire specifice. În cazul copiilor/tinerilor cu dizabilități (deficiențe de intelect, autism, sindrom Down, ADHD etc.) este necesară asigurarea unui act perceptiv ridicat ca valoare, în vederea formării unor reprezentări temeinice, prin utilizarea unui material intuitiv într-un context simplu și însoțit de o explicație verbală accesibilă. Având în vedere faptul că elevii cu dizabilități prezintă un slab interes cognitiv, un spirit de observație scăzut, o tendință de a pierde rapid informațiile abia achiziționate, utilizarea TIC în activitatea terapeutică cu aceștia are rol în antrenarea lor în activitatea cognitivă, în a concentra și susține atenția, a crește capacitatea de mobilizare în activitate, toate acestea influențând procesul terapeutic-compensator. Activitățile sunt proiectate astfel încât să minimizeze, la nivelul unei categorii diferențiate de utilizatori, dificultăți ce apar frecvent în comunicare: non-răspunsuri, sunete joase, scăzute, sunete neinteligibile, răspunsuri întârziate, incorecte, lipsa de sens a cuvintelor folosite. Terapia personalizată poate indica progresele și evoluția fiecărui utilizator, prin exerciții adaptate nivelului curent de dezvoltare.

Concepute mai mult decât simple resurse sau materiale didactice, platformele softwear de logopedie (Timlogo, Logopedix, Tara, Wordwall etc.) sunt exemple de bune practici în terapia tulburărilor de limbaj, atât prin designul învățării, cât și prin calitatea resurselor digitale, devenind instrumente reale de promovare a inițiativei și a autonomiei comportamentelor verbale. Acestea sunt produse inovative ale unei combinații de psiho-pedagogie aplicată, logopedie și expertiză tehnică.

Feedback-ul furnizat automat de interfața platformelor digitale are două calități importante: *obiectivitatea* și *portabilitatea* (dezvoltarea unui program de învățare acasă).

Spre deosebire de concepția tradițională, care interpretează eroarea ca fiind o sancțiune frustrantă de învățare, noi abordări educative susțin rolul pozitiv al erorii prin concepte de tipul *error-training*: erorile devin o parte integrată a învățării, cu un important rol de feedback stimulat. Acestea fac posibilă explorarea soluțiilor prin utilizarea strategiilor „riscante” ce pot fi redată facil în formatul digital, dar și prin posibilitatea de reconfigurare a informațiilor. Feedback-ul generat de sistemul digital este prompt și obiectiv.

Utilizarea aplicațiilor digitale contribuie la formarea de abilități „*learning by doing*” și performarea lor în alt context. Dezvoltarea limbajului este un bun exemplu pentru acest principiu. Faptul că elevii asimiliează corect regulile de pronunție nu garantează transferul real al acestora. Teoria învățării situaționale promovează ideea formării abilităților în contexte ce demonstrează cum pot fi folosite în viața reală. Prin intermediul unui design instructional optim, resursele digitale aplică principiul operaționalizării și activizării limbajului.

Utilizarea aplicațiilor digitale nu se substituie total activității *in vivo* de terapie a limbajului și a comunicării, ci se află într-un raport de complementaritate evident. Chiar dacă computerul influențează în mod vizibil progresele în terapia de limbaj, doar interacțiunea cu educatorul/terapeutul poate consolida efectele beneficiile obținute. Pentru a fi eficiente, mijloacele TIC trebuie combinate cu strategii tradiționale, astfel încât să conducă la optimizarea actului terapeutic, la partajarea cunoștințelor și a informațiilor, la obținerea unui grad sporit de flexibilitate a demersurilor terapeutice, care să răspundă nevoilor imediate ale elevilor.

IMPORTAȚA ȘI BENEFICIILE ACTIVITĂȚILOR OUTDOOR ÎN DEZVOLTAREA ELEVILOR CU DIZABILITĂȚI

**Prof. Dinu Alina Laura,
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău**

Activitățile outdoor joacă un rol esențial în evoluția elevilor cu dizabilități și oferă oportunități valoroase de învățare și dezvoltare într-un mediu în aer liber, ajutând la stimularea cognitivă, senzorială, dezvoltarea abilităților sociale, dezvoltarea moticității, creativității, stimularea limbajului, comunicării și la îmbunătățirea stimei de sine.

Activitățile outdoor implică explorarea și interacțiunea cu mediul înconjurător, elevii putând observa, identifica și clasifica diferite elemente din mediu, cum ar fi plantele, animalele sau fenomenele naturale, activități ce pot dezvolta abilitățile de gândire logică, rezolvare de probleme și atenție la detalii. De asemenea, participarea la jocuri în echipă, explorarea în grup sau colaborarea la proiecte în aer liber îi ajută pe elevi să dezvolte abilități sociale, cum ar fi: comunicarea, relaționarea, negocierea și aplanarea conflictelor, abilități esențiale în integrarea și incluziunea socială.

Activitățile outdoor solicită, de asemenea, mișcarea și implică utilizarea abilităților motorii prin intermediul jocurilor, plimbărilor, alergărilor sau a altor activități fizice, putând fi astfel îmbunătățite coordonarea motorie, forța musculară, echilibrul și flexibilitatea, elemente ce contribuie la dezvoltarea autonomiei personale și a independenței. Prin interacțiunea cu alți elevi, educatori sau mediul înconjurător, elevii pot exersa exprimarea verbală, ascultarea activă, comunicarea nonverbală și își pot dezvolta vocabularul.

Exemple de activități outdoor ce pot fi aplicate elevilor din ciclul primar:

1. Picturi cu amidon

Obiective:

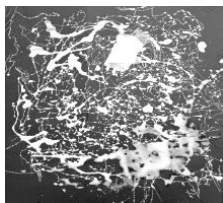
- Exprimarea artistică
- Dezvoltarea abilităților sociale
- Dezvoltarea motricității

Desfășurarea activității:

Elevilor li se dau cartoane colorate și castronele cu amidon alimentar umezit cu apă, în care se pot pune coloranți naturali sau uleiuri esențiale. Ei vor lua cu mâinile amidonul și vor crea pe cartoane propriile forme pentru a da naștere unui tablou.

Evaluare:

- analiza produselor activității
- observarea comportamentului fiecărui elev la începutul și la finalul activității

2. Aleea terapeutică

Obiective:

- Relaxare și detensionare
- Stimulare senzorială
- Inducerea stării de bine

Descriere modului de realizare:

Aleea terapeutică (sau grădina terapeutică) este un spațiu special amenajat și proiectat pentru a oferi stimulare senzorială și terapie prin natură. Aceasta poate fi folosită pentru a îmbunătăți abilitățile senzoriale și dezvoltarea globală a elevilor cu dizabilități.

Pașii ce trebuie urmați în realizarea unei alee terapeutice:

1. Planificarea și proiectarea aleii terapeutice:

Se identifică spațiul disponibil pentru aleea terapeutică și se evaluează resursele necesare pentru amenajarea sa. Se vor lua în considerare nevoile și preferințele elevilor, astfel încât aleea să includă o varietate de elemente senzoriale, cum ar fi: plante cu texturi diferite, elemente cu apă, pietre sau pietriș, plante aromatice, plante cu flori, elemente artistice, cum ar fi: sculpturi sau instalații de artă, și obiecte care emit sunete ușoare la atingere.

2. Amenajarea aleii terapeutice

Se pot planta diverse tipuri de flori și ierburi pentru a oferi o varietate de texturi și arome și se pot introduce elemente cu apă, cum ar fi fântânițe, care pot oferi experiențe tactile și auditive, sau jucării senzoriale, cum ar fi sculpturi, panouri tactile sau tuburi cu sunete. Aleea se va adapta, astfel încât, accesul să fie ușor și sigur tuturor participanților, indiferent de dizabilitate.

3. Utilizarea aleii terapeutice în dezvoltarea senzorială

Elevii cu dizabilități pot explora aleea terapeutică în timpul activităților școlare sau în timpul sesiunilor de terapie senzorială. Ei pot să se plimbe, să atingă, să simtă, să miroasă și să asculte diferitele elemente din alee.

Terapeuții și profesorii pot folosi aleea terapeutică pentru a dezvolta abilitățile senzoriale ale elevilor. De exemplu, pot crea activități care implică găsirea anumitor texturi sau arome, identificarea și numirea plantelor sau observarea schimbărilor sezoniere în alee.

Aleea terapeutică poate servi și ca spațiu de relaxare și de reducere a tantrurilor, unde elevii pot petrece timp pentru a se calma și pentru a se conecta cu mediul înconjurător.

Importanța aleii terapeutice în dezvoltarea senzorială:

Aleea terapeutică oferă oportunități de stimulare senzorială variată într-un mediu controlat și sigur.

Aceasta poate ajuta la dezvoltarea abilităților tactile, auditive, olfactive, vizuale și kinestezice și încuraja interacțiunea cu mediul natural și conexiunea cu natura, ceea ce poate avea beneficii asupra stării de bine a elevilor.

Atât picturile cu amidon, cât și alea terapeutică au ca scop principal socializarea, desensibilizarea emoțională a elevilor cu dizabilități, precum și relaxarea, detensionarea sau inducerea stării de bine, elemente care sunt bazale în procesul dezvoltării fizice, psihice, emoționale generale și a incluziunii sociale .

Bibliografie:

1. Bundy, A. C., Wyver, S. R., & Beckett, A. E. (2012). Does Playground Design Influence the Behaviour of Children with Diverse Levels of Motor Abilities? *Occupational Therapy International*
2. Iliescu, D. (2022). *Terapia prin natură: Ghid practic pentru activități outdoor cu copii cu dizabilități*. București.

JOCURILE ECOLOGICE – MODALITATE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A CALITĂȚII VIEȚII

**Prof. Enache Daniela,
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău**

*„Copilul râde: înțelepciunea și iubirea mea e jocul.
Tânărul cântă: jocul și înțelepciunea mea e iubirea. Bătrânul tace: iubirea
și jocul meu e înțelepciunea”. (Lucian Blaga)*

Educația ecologică nu este o disciplină de sine stătătoare, ea interacționează cu celelalte arii curriculare, având o gamă largă de activități ce se pot aplica în orice domeniu educațional. Aceasta este un proces care își propune să îmbunătățească calitatea vieții prin conducerea elevului, deci a viitorului cetățean, spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realității, prin incitarea la participare, făcându-l să devină conștient de viitor, de faptul că viața generațiilor viitoare, calitatea ei, depind într-o mai mare măsură și de opțiunile sale.

Natura, prin caracterul său viu și dinamic, trezește interesul copiilor. Sub îndrumarea cadrelor didactice, activitățile de cunoaștere a mediului înconjurător îi înarmează pe elevi cu informații diverse, lărgindu-le orizontul intelectual și afectiv, dezvoltându-le capacitatea de a cerceta și de a descoperi relațiile dintre fenomene; răspunde curiozității lor, caracteristică vârstei și dorinței acestora de investigare. Curiozitatea pe care o manifestă elevii față de mediul înconjurător trebuie permanent menținută și transformată într-o puternică dorință de a afla mai mult și mai multe și de a înțelege ceea ce se întâmplă dincolo de aparențe. De aceea este necesar ca elevii să fie ajutați să pătrundă tainele naturii pentru a sesiza interdependența și cauzalitatea fenomenelor. În acest context, evoluția interioară a copilului va

fi determinată cu precădere de măiestria, tactul și profesionalismul profesorului afirmate în procesul didactic.

Ținând cont de faptul că educația ecologică este o activitate nonformală, putem susține faptul că jocul didactic este principala modalitate de a conduce demersul didactic spre fundamentarea eco-alfabetizării. Cunoscându-se faptul că jocul este cea mai sigură cale de acces spre sufletul copilului, spre minunata lui lume de gânduri și vise, propun în continuare mai multe jocuri ecologice cu subiecte alese din lumea mirifică a plantelor sau a animalelor.

„Pământul și copiii”, joc în care se permite elevilor să intervină și în afara rolurilor, în discuțiile cu Pământul, atunci când doresc să spună ce gândesc și ce simt, să dea frâu liber imaginației. În acest fel, întreaga clasă este antrenată în activitate, iar elevii înțeleg faptul că trebuie să trăiască în deplină armonie cu natura. După discuțiile purtate cu Pământul, copiii pot realiza un exercițiu-joc – **„Dragă natură”**, realizând scrisori adresate naturii, în care își vor exprima sprijinul pe care îl pot acorda în calitate de „mici ecologiști”.

„Pădurea muzicală” – joc care îi ajută pe copii să-și îmbogățească cunoștințele referitoare la plantele din pădure și, totodată, le insuflă spiritul ecologic prin dorința de a proteja pădurea. Jocul seamănă cu „Baba-Oarba”, numai că în acest caz, copilul legat la ochi, în loc să prindă pe cineva, va încerca să ocolească, să evite lovirea sau rănirea „copiilor-arbore”.

„Cursa păsărelelor”, „Fluturașul”. Prin intermediul acestor jocuri, copiii vor învăța să refolosească materiale reciclabile (hârtia), dar și să protejeze viețuitoarele. Obiectivul jocului este de a dirija cu ajutorul unui evantai păsări sau fluturi confecționați din hârtie.

„Înfiază un copac!” – joc prin intermediul căruia se insuflă copiilor dorința de a proteja copacii. Când ieșiți la plimbare, invitați copiii să *înfieze un copac* din parc sau de pe stradă. Prin acest gest, se dezvoltă legătura dintre copil și mediul

înconjurător. Explicați-i că, de fapt, nimeni nu poate avea un copac al lui, într-un domeniu public, dar că omul se poate *împrieteni* cu un copac și poate să-l îngrijească.

„**Păr verde**”. Cu acest joc putem crea un cap de animal sau de om căruia îi crește foarte repede părul. Părul va fi din iarbă. Aceste figurine pot înfrumuseța cu succes „colțul verde” al clasei.

„**Piramida vieții**” – joc prin intermediul căruia se îmbogățesc cunoștințele elevilor referitoare la plantele și animalele din țara noastră și la modul acestora de viață, cultivându-le, în același timp, o atitudine pozitivă față de mediul înconjurător.

Așadar, școala trebuie să se implice mai mult în promovarea educației ecologice ca și disciplină școlară de sine stătătoare. Cu ajutorul educației ecologice elevii pot conștientiza problemele existențiale ale mediului. Educația ecologică trebuie să fie fundamentată în sistemul de învățământ obligatoriu, dar ea trebuie să continue de-a lungul existenței individuale pentru implementarea unui stil de viață sănătos și pentru îmbunătățirea calității vieții.

BIBLIOGRAFIE

- Beaumont, Émilie, *Descoperim pădurea*, traducere de Perțea, Nicolae, Alina, Editura Aramis Print, București, 2009, pag. 109-119
- Dumitru, Alexandrina, Dumitru, George, Viorel, *Activități transdisciplinare pentru grădiniță și ciclul primar. Jocuri didactice*, Editura Paralela 45, Pitești, 2009, pag. 5-11, 67-94
- Iacob, Adelina, *Educație ecologică și de protecție a mediului. Ghid metodic pentru cadrele didactice. Învățământ primar*, www.edu.ro/resurse, pag. 12-94

ACTIVITĂȚILE NON-FORMALE LA ELEVII CU DEFICIENȚĂ SAU CUM SĂ MODELĂM MAXIMAL POTENȚIALUL ELEVILOR NOȘTRI, EDUCÂND LIBER

**Prof. Epuraș Roxana,
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău**

În urma cursului din cadrul proiectului Erasmus:OUTDOOR EDUCATION-INVOLVE STUDENTS IN OUTDOOR LEARNING EXPERIENCES,desfășurat în Grecia,am aplicat cu elevii mei una dintre cele mai interesante metode de educație outdoor pe care eu la cls 1 am aptatat-o și am numit-o :Vânătoarea de comori din școala mea.

Jocul vizează și are ca obiective:

-dezvoltarea capacității de generalizare a cunoștințelor asimilate la clasă în manieră structurată

-încurajarea nevoii elevului de a explora mediul înconjurător și în egală măsură dezvoltarea la elevul cu T.S.A.(centrat pe sine și solitar ca zonă de confort) a abilităților de a explora mediul înconjurător

-colaborarea în echipă

- stimularea abilității de a urma instrucțiuni

-socializarea într-un spațiu deschis

-stimularea spiritului competitiv la modul constructiv

Modalitatea de desfășurare a jocului:

Elevilor li se prezintă în clasă instrucțiunile jocului. Înainte de aceasta elevii desenează schița școlii lor, după model (planul de evacuare al clădirii). Se reamintește și se exemplifică structura spațiilor din școala lor. Apoi elevii folosind schița, vor avea de găsit anumite obiecte sau locuri nu foarte vizibile (acestea negăsindu-se pe palierul pe care ei învață), care sunt marcate cu semnul întrebării pe planșa schiță.

Ceea ce au de găsit ei a fost marcat anterior de către mine, cu câte un steguleț, fără ca aceștia să vadă.

Regulile jocului: se formează două echipe și echipa care va identifica și va aduce cele mai multe stegulețe va câștiga comoara surpriză de la final.

În acest fel, elevii vor experimenta spiritul de aventură, fiindu-le stimulată curiozitatea, orientarea în spațiu, abilitățile de lucru în echipă, generalizarea, etc.

Ulterior spațiul de desfășurare al jocului se va extinde la suprafețe mult mai ample, dincolo de incinta școlii.

Marea surpriză care va fi de câștigat va merge nu la elevul care a strâns cele mai multe stegulețe, ci la cel care și-a ajutat cel mai mult membrii echipei sale să găsească cu toții indiciile.

La final va avea loc o discuție despre adevăratul câștig din acest joc.

PARTENERIATUL EDUCAȚIONAL, UN SUCCES

Filip Angela Alina
Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Buzău

"Pe copil îl educă tot ce îl înconjoară: câmpul, pădurea, râul, marea, munții, rândunelele, cucul. Faceți tot posibilul ca și copiii dumneavoastră să iubească tot ce-i înconjoară, pentru că fără dragostea față de natură și animale omul nu poate să simtă din plin, ceea ce numim, cu cel mai minunat dintre cuvinte-VIAȚA!" (C. Mihăiescu)

Educația eficientă a copilului trebuie să aibă un parcurs natural, firesc și să se bazeze pe suportul integral al familiei, școlii și comunității din care acesta face parte. Și, la fel cum preciza și Seneca, *"nu există nimic care să nu poată fi făurit de o muncă perseverentă și de o grijă încordată și atentă"*.

Din perspectiva susținerii corespunzătoare elevului cu Cerințe Educative Speciale în cadrul școlii, pentru optima integrare socio-profesională, procesul educațional nu se bazează doar pe transmiterea cunoștințelor sau remedierea deficiențelor în sala de clasă, ci pe un parteneriat activ, formal și non-formal, între școală, familie și comunitate care să aibă la bază următoarele concepte, devenite convingeri :flexibilitate, efectivitate; eficiență; dinamică; interacțiune și cooperare, creativitate; interdisciplinaritate.

Fie că este vorba despre elevul tipic sau cel cu anumite deficiențe, succesul privind finalitatea procesului instructiv-educativ îl va reprezenta capacitatea acestuia de a se adapta la comunitatea și societatea din care acesta face parte, la adaptabilitatea acestuia în cadrul spațiului profesional. De aceea este atât de important să transpunem elevul în situații diverse, non-formale, în care să fie învățat să generalizeze cunoștințele acumulate în timpul orelor de curs astfel încât acestea să îl ajute cu adevărat pe parcursul vieții. Susținem elevii cu CES printr-o multitudine de activități extrașcolare, ajutându-i să înțeleagă mai bine mediul înconjurător, plecând întotdeauna de la concret.

Atunci când elevul simte, vede sau atinge putem fi siguri că o parte din obiectivele propuse vor fi realizate.

Activitățile outdoor sunt cele care ajută elevul cu CES să generalizeze, să consolideze și să-și însușească parte din noțiunile învățate în cadrul orelor de terapie. Pentru un astfel de copil, activitățile non-formale, de generalizare sunt cele care încununează munca de la clasă, determinându-l pe educabil să perceapă și să priceapă într-un mod corespunzător lumea din jur.

Parteneriatele școlilor speciale cu școlile de masă sunt activitățile din care fiecare dintre părțile implicate are de învățat. Schimburile de experiență dintre acestea se bazează pe colaborarea eficientă a cadrelor didactice, a elevilor și implicit a familiilor astfel încât să fie reduse prejudecățile, cunoașterea limitelor și a abilităților fiecărui participant, astfel încât să ne dezvoltăm acceptarea, toleranța, empatia și spiritul civic. Dintre aceste activități putem enumera : activitățile SNAC, în cadrul cărora elevii din școlile de masă, susținuți de familie și cadre didactice au oferit elevilor din școlile speciale fructe și legume proaspete. Aceștia din urmă nu au rămas indiferenți la efortul colegilor din școlile de masă și le-au oferit drept mulțumire preparate proaspete, chiar de ei făcute în laboratorul de alimentație publică. Astfel, fiecare dintre aceștia a avut de câștigat. Deși inițial, prejudecata a fost că elevii atipici nu au suficiente abilități pentru astfel de activități, rezultatul final a fost eliminarea pe deplin a acesteia prin demonstrarea contrariului. În cazul elevilor de vârstă mică, au fost realizate o multitudine de activități de terapie ocupațională, atât în școlile de masă, cât și în cadrul CȘEI, tot ca o formă de parteneriat, în cadrul cărora s-au ajutat unii pe ceilalți, au schimbat opinii, s-au jucat și au legat prietenii.

Trăim într-o lume a diversității, iar prin aceste activități putem demonstra și celorlalți că ne putem ajuta unii pe ceilalți, putem învăța unii de la alții și putem conviețui astfel încât să facem o lume mai bună. Important este să știm, ca adulți, că un copil este oglindirea perfectă a mediului în care trăiește și că suntem responsabili pe deplin pentru viitorul pe care i-l construim.

EDUCAȚIE NONFORMALĂ

Profesor de psihopedagogie specială: Ion Stănica
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău

Educația nonformală este definită drept orice activitate educațională, intenționată și sistematică, desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărei conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale, în scopul maximalizării învățării și cunoașterii și al minimalizării problemelor cu care se confruntă aceasta în sistemul formal.

Orice componentă a unei activități de educație nonformală, în special la copiii cu cerințe educative speciale, jocurile, prezintă multiple valențe formative. De regulă una dintre ele este mai proeminentă, ceea ce duce la clasificare jocurilor ca “jocuri de încredere”, “jocuri de colaborare”, “jocuri de mișcare” etc., dar această clasificare nu trebuie să fie văzută de o manieră rigidă. Animatorul trebuie să fie conștient că jocurile, chiar dacă sunt folosite în vederea atingerii unui anumit obiectiv, continuă să prezinte oportunități de dezvoltare diverse pentru jucători, fie că vor fi abordate sau nu în cadrul procesării ulterioare. Astfel, în realitate obținem mai multe / și alte efecte formative decât ne-am propus inițial.

Pentru exemplificare am ales câteva jocuri pe care le-am folosit în activitatea cu elevii în afara orelor de curs.

1. Jocuri de imitație

Așa cum le spune și numele, sunt jocuri în care participanții imită gesturile și acțiunile moderatorului. În majoritatea lor se pretează foarte bine activităților cu preșcolari sau eventual, dacă sunt mai complicate, cu școlarii mici.

De obicei, atmosfera “de poveste” și / sau umorul sunt importante pentru motivarea participanților, într-o măsură chiar mai mare decât pentru alte tipuri de jocuri. Moderatorul își poate

folosi din plin “jocul actoricesc”, creativitatea, spontaneitatea; cum el este cel care creează și susține atmosfera în timpul jocului, este deosebit de important că starealui de bună dispoziție să fie autentică, să-i facă realmente plăcere să conducă jocul respectiv. Un exemplu de joc de imitație de mare succes chiar și la copii mai mari, dacă moderatorul creează o atmosferă adecvată, este următorul:

Titlu: oglinda

Categoria de vârstă: peste 7 ani

Număr de participanți: 2-20

Materiale: -

Durata: 5-10 min

Locul de desfășurare: interior

Ritmul: liniștit

Conținut: Imitarea cât mai exactă a mișcărilor persoanei din față. Participanții formează 2 șiruri, la 2-3 metri distanță între ele. A Evita râsul, a menține liniștea. A menține exactitudinea ritmului mișcărilor, sincronizarea etc. (comunicare și nu "la mine-i mai greu").

Participanții dintr-un șir încep, făcând o serie de gesturi, care sunt copiate, ca într-o oglindă, simultan, de partener. Animatorul dă semnalul începutului și sfârșitului. Terminând, participanții rămân la locurile lor, observându-și colegul. Apoi, schimbă rolurile.

Evaluare: în ce rol ne-am simțit mai bine? A fost dificil să copiem gesturile partenerului?

2. Jocul de relaxare

În jocurile de relaxare mișcarea și râsul realizează mecanismul de destindere psihologică și fizică. Jocurile sunt prevăzute pentru a elibera energia, umorul, stimulând mișcarea în grup.

Jocurile de relaxare sunt utile pentru orice ocazie, dar pot fi practicate și cu un anumit scop: de încălzire, contactare cu participanții, pentru ruperea stării de monotonie sau tensiune,

pentru trecerea de la o activitate la alta sau ca punct final al unei activități comune.

Ele încearcă să elimine aspectul de competitivitate din jocurile în care diversitatea se realizează prin integrarea tuturor în "expansiunea" spiritului de echipă.

Pentru cea mai mare parte, evaluarea nu e necesară, doar pentru a putea constata efectele sau intensitatea destinderii, pentru a aprecia diferența și iscopul altor tipuri de jocuri.

Obiectivele pe care le pot avea astfel de jocuri pot fi: eliberarea de energii, stimularea mișcării în grup, ruperea stării de monotonie, trecerea de la o activitate la alta sau ca punct final al unei activități comune.

Titlu: Pizza

Scop: crearea unei atmosfere relaxante, apropierea interpersonală, cunoaștere și relaționare între participanți, introducerea într-o atmosferă relaxantă și distractivă

Categoria de vârstă: peste 6 ani

Număr de participanți: peste 5

Materiale: -

Durata: 10 min

Locul de desfășurare: interior – exterior

Ritmul: activ

Conținut: Participanții trebuie să se așeze în cerc, se întorc toți cu fața într-o singură direcție, stand unul înapoia celuilalt. Grupul are sarcina să gătească o pizza italiană, iar tava în care se pregătește compoziția este spatele fiecăruia dintre participanți.

Astfel, ei trebuie să urmeze următorii pași:

- se frământă aluatul;
- se întinde aluatul;
- se toarnă apoi ingredientele: cașcavalul, ouăle, se taie salamul;
- se introduce tava în cuptor și se așteaptă ca să fie coaptă.

Poftă bună!

Facilitatorii le demonstrează participanților cum să urmeze pașii pentru pregătirea pizzei și le vor arăta gesturile care

însoțesc fiecare pas în parte. Ex.: sefrământă aluatul = se masează mușchii spatelui...

După ce o tranșă a fost scoasă de la cuptor, se mai pregătește încă una, dar de data aceasta, grupul trebuie să se întoarcă în direcția opusă, astfel cei care au făcut masaj celor din fața lor, vor fi acum masați chiar de aceștia.

3. Jocul de comunicare

Sunt jocuri ce încearcă să stimuleze comunicarea între participanți și urmăresc crearea unui proces de comunicare poliplanic în grupul în care, de regulă, se stabilesc niste roluri fixe.

Aceste jocuri tind să creeze un mediu favorabil ascultării active și comunicării verbale, iar pe de altă parte, să stimuleze comunicarea nonverbală (expresii, gesturi, contact fizic, priviri etc.), pentru a iniția noi moduri de comunicare. Jocul va oferi pentru aceasta un nou spațiu cu noi canale de expresie a sentimentelor și a relațiilor în grup.

Jocurile de comunicare au propria lor valoare prin procesul de lucru, al cunoașterii anterioare și a relației cu mediul. Dinamica acestora, cât și a comunicării în general, este diversă, și totuși realizarea jocurilor în diferite momente poate aduce multe experiențe noi grupului.

Evaluarea este interesantă pentru realizarea în perechi sau în subgrupe, apoi și pentru întreg grupul. Ea nu constă în evaluarea "preciziei" comunicării, a gesturilor etc., ci în crearea unui mediu favorabil exprimării sentimentelor și a noilor emoții.

Printre obiectivele pe care le poate avea un joc de comunicare putem găsi: stimularea comunicării între participanți, crearea unui mediu favorabil ascultării active și a exprimării sentimentelor

Titlu: Dacă as fi.....

Scop: stimularea capacității de exprimare a caracteristicilor unor persoane, verificarea percepție persoanelor din jur față de propriapersoană

Categoria de vârstă: peste 6 ani

Număr de participanți: peste 5

Materiale: hârtie, pixuri

Durata: 10 min-30 min

Locul de desfășurare: interior - exterior

Ritmul: activ

Conținut:

Fiecare participant va trebui să scrie pe un bilețel continuarea la două afirmații: “dacă aș fi..... aș face.....”, “într-un grup îmi place.....”.Biletele se adună împăturite și se reîmpart participanților spre a fi citite cu voce tare, trebuind sghicească cine a scris bilețelul și să facă o scurtă caracterizare a persoanei respective în funcție de răspunsurile date.

Bibliografie:

- Anghel Petre, *Stiluri și metode de comunicare*, Editura Aramis, Bucuresti, 2003
- Cerghit, I; Radu, I.T., *Didactica*, Editura didactică și pedagogică, Bucuresti, 1994
- Curteanu, Doru, Chivu, Iulia, Popa Ion, *Ghidul trainerului*, Editura Irecson, Bucuresti, 2005.

DANSUL CA ACTIVITATE NONFORMALĂ UTILĂ ÎN COMBATEREA DISCRIMINĂRII ȘI BULLYINGULUI

**Iordache Alina Maria
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău**

De-a lungul timpului am întâlnit diverse situații, întâmplări, legate de tematica discriminării și bullyingului.

Fiind mereu în căutare de soluții pentru aceste probleme, educația nonformală a venit să o completeze pe cea tradițională prin metode interactive, stimulative, creative de formare. Acest tip de educație pune elevul în centrul procesului pentru a identifica și a dezvolta talentele și abilitățile sale personale și a le completa cu unele noi într-un proces continuu de învățare.

Printre activitățile nonformale pe care le-am desfășurat cu elevii mei, cele care au avut un real succes în ceea ce privește combaterea discriminării și bullyingului au fost cele bazate pe mișcare, mai precis dansurile.

Am conceput și adaptat pentru elevii cu care lucrez mai multe dansuri, atât populare cât și moderne. Printre elevii participanți s-au numărat atât elevi care au fost victime ale discriminării și bullyingului, cât și elevi care au discriminat și hărțuit alți elevi. Aceste dansuri au oferit cadrul de învățare bazat pe colaborare, pe relații de egalitate și parteneriat a creat premisele utilizării experienței proprii a fiecăruia dintre elevii participanți.

Este cunoscut faptul că beneficiile dansului asupra dezvoltării copilului sunt importante. Ajută la concentrare și dezvoltă echilibrul, forța, coordonarea și flexibilitatea.

Practicarea constantă a dansului dezvoltă și tonifică toate grupele de mușchi, și contribuie la creșterea și modelarea armonioasă a corpului.

Elevii au participat cu multă plăcere și dedicare la aceste activități, au colaborat cu plăcere, legându-se astfel relații de colegialitate și prietenie între elevi, chiar și între cei care nu aveau o relație bună înainte.

Este important să menționăm faptul că aria emoțională se dezvoltă prin bunăstarea psihică și maturitatea pe care o achiziționează copiii prin această formă de mișcare. Prin dans ei pot să-și exprime emoțiile și să devină conștienți de ele.

Dacă ne uităm mai atent la copil, atunci când se simte bine va avea mișcări pline de energie, vioaie și extrem de expresive, față de momentele în care e trist sau nervos, când mâinile par a se misca într-o discordanță totală față de ritmurile muzicale, la fel și celelalte părți ale corpului. În grup, dansul promovează apropierea și are rolul de a scădea anxietatea copiilor, eliminând în același timp sentimentul de izolare.

Imaginea și stima de sine a celor mici crește foarte mult odată cu implicarea lor în dans. Este vorba de manifestarea publică și expunerea socială cărora copiii cu cerințe educative speciale învață să le facă față.

Anul școlar trecut, unul dintre dansurile noastre a participat la concursul județean de datini din bătrâni "Mousaios", unde echipa "Rază de speranță" a Centrului Școlar de Educație Incluzivă Buzău a câștigat premiul I.

ROLUL DEZVOLTĂRII PERSONALE ÎN EVOLUȚIA COMPORTAMENTULUI ELEVILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

**Prof. Ivașcu Elena-Daniela,
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău**

Pornind de la preocuparea mea din ultimii ani de a găsi explicații și posibile soluții pentru contracararea violenței în mediul școlar, în special în ceea ce privește copiii cu cerințe educative speciale, în perioada 2018-2019, am desfășurat un studiu experimental care accentuează importanța dezvoltării personale și a activității consilierului de dezvoltare persoană în cazul copiilor cu dizabilități, lucrare realizată prin cele mai diverse modalități. Se evidențiază în acest sens rolul deosebit al cadrelor didactice în vederea atingerii acestui obiectiv, precum și creșterea prevalenței activității și a implicării consilierului școlar și a profesorului diriginte în gestionarea dinamicii personalității elevilor, mai ales la vârsta pubertății și a adolescenței, în detrimentul unei instrucții rigide și impersonale. Activitățile de dezvoltare personală s-au realizat atât prin intervenție individuală personalizată, cât și prin activități de grup în cadrul cărora centrarea pe copil și pe nevoile individuale ale acestuia este esențială. Cercetarea pe care o voi descrie subliniază importanța coeziunii grupului, a dezvoltării unor relații sănătoase în cadrul acestuia, ca preambul în arta manageriei conflictului.

Pentru educator, cunoașterea și stăpânirea artei modelării personalității este esențială, dezvoltarea personală fiind considerată un proces extrem de complex fără de care managerii neputând asigura imediat succesul unei acțiuni.

Un bun manager al clasei trebuie să fie capabil să realizeze schimbări profunde în cultura, climatul și instrucția tuturor copiilor, indiferent de nevoile educaționale, în direcția

fundamentării tuturor demersurilor didactice pe principii democratice, să introducă noi strategii instrucționale care să încurajeze colaborarea, toleranța, sporirea încrederii în forțele proprii și îmbunătățirea performanțelor școlare ale elevilor, să realizeze și să utilizeze în procesul didactic proiecte ale clasei, activități formale și nonformale menite să corijeze relațiile defectuoase din cadrul acesteia.

Problemele de disciplină școlară pot fi rezolvate fie individual, prin întâlniri profesor-elev, fie în grup. Dacă încrederea reciprocă este mai puternică elevii vor deveni indivizi responsabili mai devreme. În acest fel, atât educatorii cât și elevii devin co-participanți în procesul de predare -învățare, încercând să obțină rezultate individuale și colective mai bune.

Pornind de la situații concrete din experiența mea la catedră, studiul de față a relevat importanța abordării holistice a elevului care se prezintă în fața noastră cu propriile temeri, cu o imagine viciată despre propria persoană, cu povara problemelor de acasă sau a unei experiențe traumatizante, cu tipare greșite de a-și manifesta nevoile și de a cere satisfacerea acestora. Schimbându-ne perspectiva, stă în puterea noastră să o schimbăm și pe a lor, să îi ajutăm să se ajute privind în ei înșiși prin forțele proprii, creând astfel premisele unei adaptări sociale și a unei inserții profesionale optime.

Obiectivul principal al cercetării a fost investigarea modului în care utilizarea unor exerciții/tehnici de dezvoltare personală influențează procesul de rezolvare a conflictului și dinamica comportamentelor indezirabile la elevii cu deficiență mintală medie și ușoară din școala specială, ca și consecință a dezvoltării personale pe direcția aspectelor investigate.

Ipoteza generală propusă a fost aceea că utilizarea unor exerciții/tehnici de dezvoltare personală influențează în mod pozitiv procesul de rezolvare a conflictului și dinamica comportamentelor indezirabile la elevii cu deficiență mintală medie și ușoară din școala specială.

DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR CORESPUNZĂTOARE ETAPEI EXPERIMENTALE

În realizarea activităților corespunzătoare etapei experimentale s-a folosit ca sursă suportul de curs al Cursului de formare continuă al cadrelor didactice din învățământul preuniversitar ”Învățând să Trăim Împreună”, material care oferă o bogată și relevantă sursă de exerciții/aplicații, cu un important impact în remodelarea personalității elevilor prin conștientizarea sursei reale a propriilor comportamente.

Activitățile au avut un parcurs gradual din punctul de vedere al incursiunii în propriile trăiri, urmărind ținte precise în investigarea aspectelor precizate în debutul lucrării de față.

Astfel:

- Activitatea 1 (“Cartea de vizită”) s-a desfășurat pe parcursul a 4 săptămâni și a vizat o conectare cu propria persoană având ca efect o mai bună cunoaștere de sine, găsirea atât a unor puncte comune cu colegii de clasă, cât și a aspectelor care îi face unici;
- Activitatea 2 (“Iubește-ți vecinul ca pe tine însuși”) s-a desfășurat pe parcursul a 4 săptămâni și a vizat o aprofundare a cunoașterii în raport cu ceilalți colegi, creșterea gradului de înțelegere și empatie în raport cu nevoile celor din jur, precum și cunoașterea a ceea ce provoacă tristețe și bucurie colegilor, ca o consecință a propriilor comportamente;
- Activitatea 3 (“Respect”) s-a desfășurat pe parcursul a 5 săptămâni și a avut ca obiective descoperirea unor modalități de a îmbunătăți relațiile cu cei din jur, recunoașterea dreptului fiecăruia de a i se respecta nevoile;
- Activitatea 4 (“Nevoile celor din jurul nostru”) s-a desfășurat pe parcursul a 4 săptămâni și a vizat o aprofundare a conștientizării necesității de a ne conecta la nevoile celor din jur și intuirea unei strategii de a veni în întâmpinarea acestora;

- Activitatea 5 ("Alternative nonviolente") s-a desfășurat pe parcursul a 6 săptămâni și a avut ca scop dezvoltarea respectului reciproc prin evitarea violenței. Deoarece managerierea situațiilor conflictuale/a comportamentelor indesezirabile a reprezentat cheia prezentei lucrării precum și punctul de pornire în elaborarea acesteia, am alocat un timp mai îndelungat acestei activități astfel încât elevii să reușească să recunoască formele de violență, să accepte faptul că ceilalți pot fi diferiți și să adopte o atitudine corespunzătoare, ajungând să conștientizeze consecințele pozitive ale conflictului printr-o raportare corespunzătoare la acesta;
- Activitatea 6 ("Insule diminuate") s-a desfășurat pe parcursul a 3 săptămâni urmărind consolidarea comportamentului disciplinat și evitarea conflictelor prin abordarea acestora din perspectiva creării unor situații de câștig reciproc și prin manifestarea unei atitudini reconciliante în vederea optimizării cu ceilalți;
- Activitatea 7 ("Bucuria aprecierii") s-a desfășurat pe parcursul a 4 săptămâni și a vizat creșterea stimei de sine și a autoaprecierii prin conștientizarea propriei laturi pozitive, prin observarea atitudinii și reflectarea asupra relațiilor stabilite cu ceilalți, prin sporirea valorizării celor din jur;
- Activitatea 8 ("Curajul de a fi tu însuți") s-a desfășurat pe parcursul a 4 săptămâni și a urmărit consolidarea încrederii în propria persoană învățând să facă față presiunii negative a grupului într-un mod adecvat.

Activitățile enumerate au avut o structură specifică după cum urmează:

- Motivația – momentul de debut în care se prezintă activitatea și în care se crează un moment de conectare, de creare a unei atmosfere, a unei stări emoționale ca punct de plecare pentru etapa următoare;

- Explorarea – corespunde unui moment de explorare, de radiografiere a propriei persoane pornindu-se de la experiența în care au fost implicați anterior. Este o etapă preponderent practică în care elevii trebuie să realizeze produse ale propriei reflecții asupra tematicii propuse;
- Dialogul și descoperirea – presupune prezentarea produselor activității proprii fiecărui elev/grup de elevi în parte, prilej cu care se face o analiză tot mai amănunțită a acestora din perspectiva aspectelor urmărite de facilitator. În acest sens, copiii sunt ghidați cu întrebări precise;
- Reflecția – este momentul în care se trag concluziile ca urmare a demersului parcurs de elevi. Este un moment de sinteză teoretic dar și unul pragmatic prin trasarea unor direcții de acțiune viitoare valorizate în etapa următoare, ca și consecință a conștientizării aspectelor enunțate și discutate pe parcursul sesiunii, capabile de a produce și de a demonstra schimbarea, evoluția;
- Acțiunea – reprezintă chintesența întregului demers ce incumbă atât teoreticul cât și practicul și îmbracă forma unor sarcini precise ce trebuie realizate până la întâlnirea următoare. Rezultatele acestei etape vor trebui prezentate în debutul sesiunii ulterioare.

Etapa postexperimentală (posttest) s-a desfășurat pe o perioadă de 2 săptămâni, timp în care am reaplicat testele de la etapa preexperimentală pentru a putea observa dacă s-au înregistrat progrese în dezvoltarea copiilor pe aspectele vizate, ca urmare a aplicării programului experimental. Reevaluarea a fost efectuată atât la nivelul lotului de cercetare, cât și la nivelul lotului de control pentru a evidenția evoluția scorurilor obținute.

Totodată, profesorii diriginți au completat din nou chestionarele referitoare la comportamentele indezirabile ale elevilor în vederea studierii dinamicii acestora (sens ascendent

sau descendent), ca și consecință a programului de dezvoltare personală urmat.

Analizarea datelor numerice culese și prelucrate a condus la concluzia că aplicarea programului experimental s-a dovedit a fi o reușită în cadrul cercetării amintite, copiii obținând progrese semnificative pe toate palierele supuse investigării. Totodată, analizând și rezultatele fișelor de observare pe care diriginții claselor le-au completat pe perioada acesteia, s-a constatat o evoluție îmbucurătoare pe toate palierele investigate. Astfel, s-au redus problemele cu disciplina la clasă, copiii înțelegând că respectarea regulilor și a nevoilor fiecăruia în parte reprezintă un lucru esențial pentru grup; copiii au început să-și controleze limbajul, să-i accepte pe colegi așa cum sunt și să evite anumite situații conflictuale; s-au îmbunătățit relațiile între colegi, aceștia manifestând un comportament tolerant și cooperant fapt ce a determinat dispariția, în mare măsură, a reacțiilor emoționale negative determinate de situații imprevizibile apărute la clasă; consolidându-și capacitățile de autocontrol și imaginea de sine copiii au avut tendința de a asculta mai mult de cadrele didactice în vederea rezolvării sarcinilor și în același timp de a solicita ajutorul acestora.

Un aspect interesant și important este dat de modul în care copiii au început să se corecteze și să se motiveze reciproc atât în timpul rezolvării unor sarcini cât și în timpul liber. Totodată, din analizarea fișelor de observare a comportamentului și a inventarului de comportamente s-a observat o creștere a comportamentelor pozitive în detrimentul celor negative.

Creșterea scorurilor amintite, ca expresie a îmbunătățirii unor paliere importante ale personalității, coroborate cu scăderea incidenței comportamentelor indezirabile/ a situațiilor conflictuale mută accentul de pe prevalența rezultatelor obținute la învățură pe aspectul dezvoltării persoanele, în mod special în ceea ce privește adolescenții cu nevoi speciale din școala specială, aceasta, cu atât mai mult cu cât îi pregătește pe tineri

pentru o cât mai bună adaptare socială și o inserție profesională optimă, dincolo de băncile școlii.

Un bun manager va ști cum să realizeze acest lucru, va simți când și cum trebuie să intervină, va găsi cele mai bune scenarii, începând acest demers vocațional cu propria persoană.

BIBLIOGRAFIE

1. Arcan P.; Ciumageanu D. (1980), Copilul deficient mintal, Timisoara: Ed, Facla.
2. E. Joița, (1995), Management școlar, Craiova: Editura Gh. C. Alexandru
3. Gherguț, A. (2006), Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Iași: Editura Polirom
4. C. Neamțu, A. Gherguț, (2000), Psihopedagogie specială, Iași: Editura Polirom
5. Gherguț, A. (2005), Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obtinere a gradelor didactice, Iași: Editura Polirom
6. Gherguț, A.(2006), Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Iași: Editura Polirom
7. Ion Nicolae,(1974), Microsociologia colectivului de elevi, București: Editura Didactică și Pedagogică
8. Iucu B. Romiță, (2006), Managementul clasei de elevi, Iași: Editura Polirom
9. Păunescu C. (1978), Deficiența mintala și organizarea personalității, București: E.D.P.
10. Păunescu C., Musu I., (1997), Psihologia speciala integrată. Handicapul mintal, Handicapul intelectual, București: Ed. Pro-Humanitate
11. P.Popescu-Neveanu, M.Zlate, T.Crețu (1994) Psihologie-manual pentru clasa a X a școli normale și licee, București: Editura Didactică și Pedagogică
12. Popovici D.V. (2000), Dezvoltarea comunicării la copiii cu deficiențe mintale, București: Editura Pro Humanitate
13. Popovici, D.V (1999), Elemente de psihopedagogia integrării, București: Editura Pro Humanitate
14. Popovici, D.V., (2007), Orientări teoretice și practice în educația integrată , Ed. Universității Aurel Vlaicu din Arad.
15. Radu, Gh., (2002), Psihologia școlară pentru învățământul special, București: Ed. Fundației Humanitas
16. Verza, E., (1998), Psihopedagogie specială, București: Editura Didactică și Pedagogică.
17. Vrășmaș, T., Daunt, P., E., Mușu, I. (1996), Integrarea în comunitate a copiilor cu cerințe educative speciale, București: Editura Alternative

ACTIVITĂȚI NON-FORMALE ÎN INFORMATICĂ

prof. Ivașcu-Ilici Silca
Liceul Teoretic “Grigore Moisil” Timișoara

Activitățile non-formale sunt o modalitate excelentă de a învăța informatica pentru copiii cu CES. Aceste activități pot ajuta la dezvoltarea abilităților lor cognitive, sociale și tehnice într-un mod distractiv și relaxat. Activitățile non-formale pot fi adaptate în funcție de nivelul de abilități și interesele fiecărui copil. Iată câteva idei de activități non-formale:

Jocuri educative pe calculator: Există multe jocuri educaționale pe calculator care pot ajuta la dezvoltarea abilităților de gândire logică și rezolvare de probleme. Alegeți jocuri potrivite vârstei și nivelului de dezvoltare al copilului.

Programare cu jocuri: Folosiți platforme precum Scratch sau Tynker pentru a învăța copiii să creeze jocuri simple sau animații. Aceste platforme sunt concepute special pentru a fi accesibile copiilor și pot stimula creativitatea și gândirea logică.

Robotica educativă: Există jucării și kit-uri speciale care permit copiilor să învețe despre programare și robotică într-un mod distractiv. Folosirea roboților educaționali, precum LEGO Mindstorms, poate fi o modalitate excelentă de a învăța copiii despre programare și inginerie. Aceste activități pot implica construirea, programarea și controlul roboților.

Experiențe de realitate virtuală (VR): Dacă aveți acces la echipamente de realitate virtuală, puteți oferi copiilor experiențe educaționale și interactive într-un mediu VR. Acestea pot fi utilizate pentru a explora lumea digitală într-un mod captivant.

Învățarea cu ajutorul aplicațiilor mobile: Există multe aplicații mobile concepute special pentru a ajuta copiii să învețe matematică, limbă, știință și alte materii. Unele dintre aceste aplicații pot fi personalizate pentru nevoile copiilor cu CES.

Proiecte de creație: Copiii pot să creeze desene, animații sau povești folosind software-uri de grafică sau de programare pentru copii, cum ar fi Scratch. Aceste proiecte le pot permite să-și exprime creativitatea și să învețe concepte de bază legate de programare.

Utilizarea tabletelor sau a dispozitivelor tactile: Multe aplicații și jocuri pe tablete sau dispozitive tactile sunt intuitive și pot fi potrivite pentru copiii cu dizabilități intelectuale. Acestea pot ajuta la dezvoltarea abilităților motorii fine și la învățarea conceptelor de bază.

Sesiuni de navigare pe internet: Învățați copiii să navigheze în siguranță pe internet și să folosească resurse online pentru a învăța lucruri noi. Puteți explora site-uri web educaționale sau resurse video adaptate la nivelul lor de înțelegere

Vizionarea și discutarea documentarelor tehnologice: Alegeți documentare interesante despre tehnologie și știință și urmăriți-le împreună cu copiii. După vizionare, discutați despre subiectele abordate și încurajați întrebările și discuțiile.

Sesiuni de instruire individuală sau în grup mic: Dacă este posibil, lucrați cu o persoană specializată în educația copiilor cu CES pentru a oferi sesiuni de învățare adaptate nevoilor specifice ale fiecărui copil.

Participarea la cluburi și evenimente de informatică: Încurajați participarea copiilor la cluburi de informatică pentru copii sau la evenimente locale legate de tehnologie. Acest lucru le poate oferi oportunitatea de a interacționa cu alți copii cu aceleași interese, de a-și îmbunătăți abilitățile sociale și de comunicare și pot învăța împreună.

Jocuri de logică și puzzle-uri digitale: Puzzle-urile și provocările de logică pot fi distractive și educative. Jocurile de logică, cum ar fi Sudoku sau puzzle-urile, pot ajuta la dezvoltarea gândirii critice și a rezolvării de probleme.

Proiecte de grup: Organizați proiecte de grup în care copiii să lucreze împreună pentru a rezolva probleme sau pentru a crea ceva folosind tehnologia. Aceste proiecte pot dezvolta abilitățile de colaborare și pot încuraja comunicarea.

Activități în aer liber cu elemente de tehnologie: Combinați activitățile în aer liber cu utilizarea tehnologiei, de exemplu, folosiți aplicații pentru a identifica plante și animale sau pentru a învăța despre fenomene naturale.

Este important să adaptați activitățile la nivelul de dezvoltare și nevoile individuale ale fiecărui copil cu CES și să le oferiți sprijinul și încurajarea necesare pentru a avea succes în învățarea informaticii. De asemenea, este esențial să țineți cont de dorințele și interesele copiilor pentru a le face experiența cât mai plăcută, motivantă și productivă.

SECUNDE DE GLORIE. EGALITATE (A FI SURD ÎNTR-UN ORAȘ DESEMENAT CAPITALĂ CULTURALĂ)

**Mate Angela -profesor psihopedagog, interpret autorizat
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă
"Constantin Pufan"**

Cred cu tărie că tot ceea ce pot eu transmite în/prin limba semnelor române este darul Lui Dumnezeu pentru mine, dincolo de priceperea mea, cred că așa am fost setată „din fabricație”, cu o ureche fără auz, grefată pe inima mea, iar să fiu interpret în limba semnelor române este o provocare continuă... Spun asta pentru că nu am reușit să transpun, încă, în limba semnelor nici vuietul mării, nici ciripitul păsărelelor, nici murmurul izvoarelor...și atâtea altele, pe care inima mea vrea să le spună... Și atunci, cum să nu fiu foarte fericită când se împlinește puțin câte puțin dorința mea de a aduce schimbare, promovare și interes din partea comunității auzitorilor către „lumea surzilor”, parte din „legenda mea personală”. Aleg să vă povestesc despre un actor amator surd, actor care a jucat în spectacolul ”Vocile orașului” .

Mario Grizea e surd, așa a fost întotdeauna. Pentru el întâlnirea cu teatrul, cu spectacolul, cu rolul au fost o experiență magică fiind pasionat de teatru și pantomimă din copilărie, atunci când le-a descoperit. Spun asta pentru că în cadrul activităților extracurriculare realizate în școlile pentru surzi, mima, pantomima, teatrul sunt printre cele care îi atrag deosebit pe elevi, punându-le în valoare potențialul artistic și ludic, deopotrivă. Mario a fost mereu implicat la momentele artistice, serbări, evenimente. La prima întâlnire cu Pal Frenak, a fost așa de fericit și de interesat, foarte impresionat de abilitatea lui Pal de a comunica cu surzii, dar a lipsit la premiera, a trebuit să fie

prezent la ceva stabilit anterior. Prin spectacolul ”Vocile Oraşului” a avut a doua şansă. A simţit şi a trăit, la cote maxime, strălucirea acestei ”minunate întâmplări”. S-a găsit cineva capabil să audă inima lui artistică şi să-l pună în valoare, într-un spectacol.

Întâlnirea lui Mario cu actorii Teatrului Naţional Timişoara a decurs atât de bine! Am vrut mult să amintesc despre asta. Actorii Teatrului Naţional sunt nişte oameni extraordinari! Nu sunt cuvinte mari, așa e! Am fost alături de surzi în mii de ipostaze, nu am primit niciodată așa un feedback impresionant, oamenii nu știu să îi abordeze, nu știu să îi trateze cu egalitate, nu le oferă credit. Dar, aici, la Teatrul Național Timişoara, Mario a avut parte de o primire extrem de călduroasă, mereu îmi povestea, cu emoție, cât de atentă e toată lumea cu el, a fost deosebit, s-a simțit inclus, egal, de-al lor. Mulțumesc, dragi actori! V-am admirat pentru că sunteți o echipă, și nu una oarecare. Știu că l-ați tratat colegial, chiar prietenește, pe Mario. El a înțeles atât de clar, pentru că genul acesta de apropieri se pot auzi doar cu sufletul, cu siguranță! Sunteți admirabili și nu doar pentru al vostru talent artistic! Ceea ce mi-a zis Mario, emoționat, trebuie să spun: ”Nu am simțit discriminare!” Cred că acesta e cel mai frumos cadou, deși l-au impresionat plăcut și bomboanele și ciocolata, oferite ca doze de energie pentru spectacol.

Cum a fost pentru un actor surd întâlnirea cu publicul? Să fii pe scenă e altfel, nu toți avem șansa de a sta în lumina reflectoarelor. Mario a avut emoții mari, a simțit că va uita tot ce are de spus, a simțit că ”se bâlbâie” uneori, dar speră că mesajul lui a fost unul pozitiv și a atins inimile spectatorilor.

Consider că singura cale către sufletul unei persoane surde este tocmai limba sa maternă, limba semnelor române. Acum, prin includerea unei persoane surde într-un spectacol al unui teatru național, exact pe calea aceasta s-a umblat, deci, da, clar, consider un câștig enorm prezența unei persoane surde pe scenă.

Până la urmă, toate lucrurile mari au un început mic. Asta dacă e să vorbim general, iar dacă vorbim despre spectacol, despre Mario, cu emoție, pot să vă spun că s-a împlinit un vis, s-a oferit o șansă extraordinară, care rămâne totdeauna cu un om. Pentru Mario, va fi altfel, memorabil, poate fi rolul vieții, momentul când a strălucit, în ciuda “deficienței”. Am văzut tristețea din privirea lui pentru că s-a terminat. Eu, una, sper că e doar un alt început!

Cred că sunt multe de spus aici, sunt trăiri și emoții care mă copleșesc încercând să descriu experiența. Nu este lucru ușor să treci neobservat, umilit, discriminat prin viață, iar într-o zi să ai șansa de a te întâlni cu Zâna cea bună, sub forma teatrului, de astă dată. Această prețioasă clipă de glorie, poate prea mult spus, vine să înlocuiască cumva, mii de secunde de jenă, dispreț, lipsă de sens.

Da, încerc să fiu o voce pentru surzi, uneori reușesc mai bine, alteori nu. Personal, consider că abia în ultimii ani vocea comunității surzilor se face auzită și în țara noastră, surzii luptând pentru propria identitate într-o lume care nu i-a înțeles, care le-a discreditat limba și care le-a negat cultura.

În România, cu tristețe afirm asta, încă putem vorbi despre discriminarea persoanelor cu deficiență de auz, având ca argumente puternice în susținerea acestei afirmații lipsa interpreților, lipsa de accesibilizare a spațiilor publice, lipsa egalizării șanselor fiind evidentă, drepturile surzilor nefiind încă puse în practică, deși sunt reglementate legal.

În aceste condiții, faptul că surzii pot fi implicați în viața culturală a orașului, este o mare reușită. Poate că ar trebui să închei tocmai cu o propunere de și mai bine, și mai mult. Luna septembrie a fiecărui an este recunoscută universal ca fiind de conștientizare cu privire la deficiența de auz, vă propun așadar să o valorificăm cumva, putem încerca o masă rotundă, un party cu persoane surde invitați, un atelier, sau orice altceva. Cu speranță și entuziasm, gata de implicare!

MENS SANA IN CORPORE SANO

Prof. Musceleanu Edward Marius
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău

„O minte sănătoasă într-un corp sănătos” este mereu menținută în urma exercițiilor fizice și de mișcare. Sportul ne ajută în a ne dezvolta corpul și mintea în mod armonios. De plăcere, ca pasiune sau de performanță, sportul este vital vieții noastre. O viață sedentară atrage după sine obezitatea, accidentele vasculare sau multe alte boli generate de sedentarism. Copiii trebuie învățați încă de la cele mai fragede vârste să facă sport, să se miște, să se joace, să fie energici. Indiferent de sportul practicat sau de mișcarea în aer liber făcută fără a se realiza cu ajutorul unui profesor sau a unor reguli stricte de respectat, noi oamenii avem nevoie de asemenea activități pentru a ne menține sănătatea corporală și pentru a ne relaxa în urma unor eforturi mentale ori intelectuale. Mișcarea este recunoscută ca prim factor al formării intelectuale corespunzătoare a copiilor. Studiile în domeniu au dovedit că prin practicarea diferitelor activități sportive se favorizează capacitățile de comunicare și creativitate, se reduc agresivitatea și inhibiția și astfel se ajunge la îmbunătățirea premiselor unor activități complexe, constructive, socializante. Practicarea mișcării fizice ajută la dezvoltarea psihică a individului, previne labilitatea emoțională, modelează temperamentul și atitudinile, construind un fundament solid pentru personalitatea în formare. Copiii petrec prea mult timp vizionând programe de televiziune sau jucând jocuri pe telefon/calculator. Sportul și jocurile de mișcare oferă copiilor oportunitatea unor exerciții fizice care îi pot ajuta pe aceștia să se mențină în formă și sănătoși. Sportul îi ajuta pe copii să fie mai sociabili, să lucreze ușor împreună cu ceilalți și să înțeleagă ce înseamnă fair-play.

Exercițiile fizice, jocurile de mișcare împreună cu factorii naturali-apă, aer, soare- fortifică organismul, generându-i o pavaza naturală în fața îmbolnăvirilor, cultivă rabdarea, stăpânirea de sine, curajul, inițiativa perseverența, disciplina, dezvoltă sentimentele de prietenie, spiritul colectiv și competitiv. Un copil care aleargă, se joacă, este sănătos și pregătit oricând să facă față unui efort intelectual.

Dezvoltarea fizică armonioasă este unul din obiectivele pregătirii preșcolarului prin școală.

Prin mișcare, prin jocuri pe fond muzical, prin dans, la această vârstă, copiii își exteriorizează sentimentele, devin dezinvolți, li se dezvoltă capacitățile și deprinderile motrice, simțul estetic. Prin dans ajung să redea diverse ritmuri individual, în grup, în perechi.

În timp ce exercițiile în aer liber pot oferi mai mult spațiu pentru explorare și diferite modalități simple pentru a fi activ, sportul acasă poate reprezenta o provocare. Copiii au destul de multă energie, așa că este important să fie identificate exercițiile potrivite ce pot fi făcute și în casă. Iată câteva idei de exerciții care pot fi de ajutor:

- Genuflexiuni
- Stretching
- Sărituri
- Mersul piticului
 - Poziții de yoga
 - Sesiuni de dans
 - Abdomene
- Exerciții pentru brațe
 - Flotări
- Mersul ursului
 - Menținerea echilibrului pe un singur picior
 - Săritul corzii

Sportul la orice vârstă are numeroase beneficii. Pe lângă faptul că ajută la dezvoltarea capacității fizice, sportul contribuie

și la o mai bună stare de bine. De altfel, în timpul exercițiilor fizice, organismul eliberează serotonină, un compus cunoscut și sub denumirea de „hormonul fericirii”.

Mișcarea este cu atât mai importantă pentru copii în etapa de creștere, deoarece îi ajută să adopte un stil de viață sănătos și să își consume energia într-un mod benefic. În plus, fiecare tip de exercițiu în parte contribuie la dezvoltarea anumitor abilități fizice și psihice, indiferent că e vorba de întărirea oaselor și a mușchilor, a capacității de coordonare și concentrare sau a echilibrului. În plus, cu fiecare obiectiv atins, cei mici vor prinde și mai multă încredere în abilitățile proprii.

ACTIVITĂȚILE NONFORMALE ȘI INCLUZIUNEA

**Prof. Nechita Mihaela Mirela,
C.Ș.E.I. Buzău**

Educația nonformală – este bine cunoscut că educația formală are un set bine definit de caracteristici. Ori de câte ori una sau mai multe dintre acestea este absentă, putem afirma cu siguranță că procesul educațional a dobândit caracteristici de bază nonformale.

În educația nonformală participarea elevului este voluntară. Educația nonformală este planificată, centrată pe elev și are o abordare educațională flexibilă, fără creditare oficială sau certificare. Procesul educativ în educația nonformală are un curriculum și o metodologie mai flexibile. Activitățile sau lecțiile de educație nonformală pot avea loc atât în afara instituțiilor cât și în școli, în diferite contexte. Nevoile și interesele elevilor sunt luate în considerare. Procesele educative bazate pe o metodologie și un curriculum flexibil, capabile să se adapteze la nevoile și interesele elevilor, pentru care timpul nu este un factor prestabilit, cu siguranță nu corespund educației formale, dar se încadrează în așa-numita educație nonformală.

Incluziunea este văzută ca un proces de a răspunde la diversitatea nevoilor tuturor elevilor, prin creșterea implicării în învățare/ cultură/ comunitate, precum și prin reducerea excluziunii în și din educație. Ea implică modificări de conținut, abordări, structuri și strategii, cu o viziune comună pentru toți copiii din același interval de vârstă, având convingerea că responsabilitatea sistemului educațional este de a educa toți copiii.

Incluziunea are ca obiectiv furnizarea de răspunsuri adecvate spectrului larg de nevoi în contexte educaționale formale și nonformale. În loc să fie o problemă marginală cu privire la modul în care unii elevi pot fi integrați în învățământul de masă, educația incluzivă este o abordare care analizează modul în care sistemele de educație și alte medii de învățare se pot transforma în scopul de a răspunde diversității elevilor. Acesta își propune ca atât cadrele didactice cât și elevii să înțeleagă diversitatea și să o privească ca pe o provocare și îmbogățire a mediului de învățare, mai degrabă decât ca pe o problemă.

Incluziunea pune accentul pe oferirea de oportunități pentru participarea egală a persoanelor cu dizabilități (mentale, fizice, sociale, emoționale, etc.) ori de câte ori este posibil, în învățământul general, dar lasă deschisă posibilitatea de alegere personală pentru asistență specială și alte facilități.

Voi prezenta în continuare un exemplu de activitate nonformală care facilitează incluziunea.

Numele activității: ”Ziua sportului pentru toți”

Tipul activității (domeniu): Sport și sănătate

Obiective: (dezvoltarea abilităților și competențelor); Abilități motorii: antrenarea coordonării și a preciziei, percepția spațială; Abilități cognitive: gândire analitică, atenție, folosirea regulilor, luarea deciziilor, rezolvarea problemelor, utilizarea strategiilor
Abilități sociale: lucru în echipă, comunicare, cooperare.

Participanți: 5-8 ani; minim 4, maxim 30 elevi.

Resurse umane: profesorul

Materiale: popice, bandă adezivă

Durata activității: 60 min.

Locul desfășurării activității: Teren de 6m x 4m (în interior sau în exterior)

Pregătirea **Marcarea terenului**

Descrierea activității: Organizarea elevilor în grupuri: Două grupuri, unul cu bile roșii și altul cu bile albastre. Elevii trebuie

să doboare popicele de bowling, care sunt la 3m depărtare, acordându-se 1 punct pentru fiecare popică doborâtă. Se face cu rândul, până termină toți de aruncat. Câștigă echipa care termină jocul cu cele mai puține bile jucate.

Adaptări necesare materiale și echipamente - mingi cu efect sonor, mingi cu diferite texturi, greutate și densitate, dispozitive ajutătoare (rampe) - popice cu efect sonor.

Reguli - dacă în joc sunt implicați copii cu dizabilități fizice care limitează capacitatea de a arunca mingea, ei pot utiliza un dispozitiv adaptat (ex. o rampă pentru mingea), dacă în joc sunt implicați copii cu deficiențe de vedere, ei pot utiliza mingi și popice cu efect sonor, de asemenea se poate utiliza un dispozitiv care produce zgomot puternic în apropierea țintei pentru a ajuta la localizarea sa. Copiii cu nevoi speciale pot fi ajutați de colegii lor/familie/cadru didactic.

Context - eliminarea distragerilor/ a stimulilor de prisos, stabilirea unor reguli de siguranță, creșterea sau reducerea distanței până la țintă.

Strategii de comunicare - instrucțiuni simple, clare și coerente, demonstrarea activității.

Evaluare - evaluarea nivelului de interes și satisfacție prin intermediul discuțiilor în grup, sugestiile elevilor pentru îmbunătățirea activității.

Bibliografie:

- 1) Cucoș, C. (2006). Pedagogie, Editura Polirom Iași;
- 2) UNESCO (2005) Guidelines for Inclusion. Ensuring Access to Education for All. Paris

EDUCAȚIA MEDIA ÎN ȘCOALĂ

prof. Oltenescu Georgeta-Costina
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău

Între educație și sistemul mass-media există de multă vreme legături indisolubile, care s-au întărit continuu, odată cu dezvoltarea tehnologiilor.

Interacțiunile dintre cele două domenii constituie o preocupare constantă, care a stârnit dintotdeauna controverse. Deși prin canalele sale, mass-media poate fi considerată o “*armă cu două tăișuri*”, cooperarea dintre școală și mijloacele de comunicare în masă are la bază convingerea că aspectele pozitive ale mass-mediei prevalează asupra celor ce ar putea transmite o încărcătură negativă.

Ca avantaj, atunci când elevii au de realizat anumite proiecte, aceștia accesează internetul pentru a căuta informațiile necesare, și astfel își dezvoltă abilitățile de căutare a informațiilor. Dacă au de realizat un proiect în echipă, nu sunt nevoiți să se întâlnească într-un anumit loc, deoarece comunică între ei, atât pe diferite site-uri de socializare, cât și la telefon. Accesul la conținuturi este gratuit, public, liber.

Mass-media își lasă amprenta inevitabil asupra educației individului, se va urmări dobândirea abilităților de gândire critică, în virtutea cărora elevii vor putea să decodifice mesajele media și să interacționeze într-un mod responsabil cu rețelele sociale.

“The illiterate of the 21st century will not be those who cannot read and write, but those who cannot learn, unlearn, and relearn.” este unul dintre cele mai renumite citate ale lui Alvin

Toffler, din cartea “Future Shock” (p. 271), publicată în 1970, care a cunoscut mai multe ediții și în limba română, prima fiind în 1973, Editura Politică, București, apoi cea din anul 2001.

Prin această afirmație Alvin Toffler sugerează că în societatea informațională, analfabetismul nu mai este definit prin incapacitatea de a citi și scrie, analfabetismul funcțional definește situația în care indivizii nu sunt capabili să învețe și să se adapteze rapid schimbărilor constante din jurul lor.

Educația are nevoie să fie orientată spre mărirea informației, nu doar pe acumularea ei. În noua eră, caracterizată de o creștere exponențială a informațiilor disponibile, adaptabilitatea devine esențială, iar capacitatea de a învăța continuu este cheia supraviețuirii.

“În ce privește învățământul, lecția este clară: obiectivul lui fundamental trebuie să fie acela de a spori capacitatea de adaptare a individului, pentru că acesta să se poată adapta repede și ușor la noutatea permanentă.”

Elevii trebuie să învețe să se adapteze noii lumi, aflată într-o perpetuă transformare.

În cartea sa, “Șocul viitorului”, Alvin Toffler l-a citat pe Herbert Gerjuoy, psiholog de la Organizația de cercetări în domeniul resurselor umane:

„Noua educație trebuie să învețe individul cum să clasifice și să reclasifice informațiile, cum să-și evalueze veridicitatea, cum să schimbe categoriile când este necesar, cum să treacă de la concret la abstract, cum să privească problemele dintr-o nouă direcție - cum să se învețe pe sine.

Analfabetul viitorului nu vă mai fi cel care nu știe să citească, ci acela care nu știe să înțeleagă.,,

“Tomorrow's illiterate will not be the man who can't read; he will be the man who has not learned how to learn” - Herbert Gerjuoy

Este necesara educarea unei competențe mediaticе, susținând abordarea critică a realității, dezvoltând capacități de discernământ și de judecată, pe măsură ce mass-media schimbă din ce în ce mai radical lumea.

Educarea copiilor, pentru a le inocula selectivitate/filtru în folosirea media, este o responsabilitate a părinților, a școlii, a comunității, a societății.

BIBLIOGRAFIE:

Alvin Toffler, “Șocul viitorului“, Editura Politică, 1973

<http://mass-media-sisistemul-de-educatie-interactionarea-si-cauzalitatea-reciproca.html> (accesat 03.10.2023).

INCLUZIUNEA PRIN ACTIVITĂȚI NON-FORMALE

Prof. Pioară Dan-Gabriel
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău

Activitățile non-formale într-un mediu incluziv sunt esențiale pentru a asigura participarea și implicarea tuturor membrilor comunității, indiferent de abilități, nevoi sau diferențe individuale. Aceste activități au potențialul de a promova înțelegerea reciprocă, toleranța și cooperarea între toți participanții. Iată câteva idei de activități non-formale într-un mediu incluziv:

1. Ateliere creative

- Pictură, desen, sculptură și alte activități artistice pot fi adaptate pentru a se potrivi nevoilor diferite ale participanților.
- Folosirea materialelor tactile sau a instrumentelor adaptate poate facilita participarea persoanelor cu diferite abilități.

Atelierele creative reprezintă o modalitate excelentă de a stimula imaginația și creativitatea, oferind în același timp o oportunitate de exprimare artistică pentru toate persoanele, indiferent de abilități sau diferențe individuale. Adaptarea acestor ateliere într-un mediu incluziv presupune luarea în considerare a diversității participanților și crearea unui spațiu în care fiecare individ să se simtă confortabil și valorizat.

2. Jocuri și activități sportive adaptate

- Organizarea de jocuri și sporturi adaptate pentru a include toți participanții, indiferent de nivelul de abilitate fizică.
- Se pot utiliza mingi zornăitoare sau alte dispozitive pentru a face activitățile mai accesibile pentru persoanele cu deficiențe de vedere.

3. Activități muzicale

- Cursuri de muzică adaptate, care implică participanții în învățarea și crearea de muzică folosind instrumente adaptate sau tehnologii asistive.
- Dansul și mișcarea pot fi incluse în activități muzicale pentru a promova participarea activă.

4. Proiecte de voluntariat

- Participarea la proiecte de voluntariat oferă oportunități pentru dezvoltarea abilităților sociale și pentru a simți că fac parte din comunitate.
- Proiectele pot fi adaptate în funcție de abilitățile și interesele fiecărui participant.

5. Sesiuni de povestire și lectură

- Organizarea de sesiuni de lectură sau povestire care să implice toți participanții, indiferent de nivelul de alfabetizare sau de abilități de comunicare.
- Utilizarea cărților audio sau a altor materiale adaptate pentru a face activitatea mai accesibilă.

6. Cluburi de discuții și dezbateri

- Crearea unor cluburi de discuții pe teme variate, astfel încât toți participanții să aibă oportunitatea să își exprime opiniile și să participe la dialog.
- Asigurarea unui mediu deschis și incluziv pentru schimbul de idei.

7. Excursii și vizite culturale

- Organizarea de excursii și vizite la muzee, galerii de artă sau alte locuri culturale, adaptate pentru a răspunde nevoilor participanților cu diverse abilități.

Este important să se țină cont de nevoile individuale ale participanților și să se ofere sprijinul necesar pentru a facilita implicarea lor în aceste activități. Adaptarea și flexibilitatea sunt cheia în crearea unui mediu incluziv.

ROLUL ATELIERELOR CREATIVE ÎN MEDII INCLUZIVE

**Prof. înv. preșcolar Pioară Roxana-Alisa
G.P.P. “Bobocci din Micro III”**

Atelierele creative reprezintă o modalitate excelentă de a promova exprimarea artistică, dezvoltarea abilităților și, mai important, de a aduce împreună oameni cu diferite experiențe și abilități. Când aceste ateliere sunt organizate într-un mediu incluziv, se pune un accent deosebit pe adaptabilitate și accesibilitate. Pictura, desenul, sculptura și alte activități artistice devin astfel mijloace prin care fiecare individ, indiferent de abilitățile sale, poate să-și exploreze creativitatea și să se simtă integrat în comunitate. Atelierele creative în mediul preșcolar reprezintă o oportunitate extraordinară de a stimula dezvoltarea copiilor într-un mod holistic, acordând atenție diverselor lor nevoi și stiluri de învățare. În contextul educației incluzive, atelierele creative pot să devină un instrument eficient pentru a asigura că fiecare copil se simte valorizat și integrat în comunitatea școlară. Iată cum pot fi dezvoltate atelierele creative în mediul preșcolar într-un mod incluziv:

1. Adaptarea Materialelor și a spațiului

- Utilizarea materialelor tactile oferă o dimensiune nouă atelierelor creative. Texturile variate permit participanților să simtă și să exploreze creațiile lor.
- Materialele cum ar fi nisipul, vopselele gonflabile sau hârtiile texturate pot îmbogăți experiența, permițând participanților să-și exprime creativitatea în moduri diferite.

- Furnizarea unei game variate de materiale creative, precum hârtie texturată, lut, creioane, culori și chiar materiale reciclabile pentru a stimula simțurile copiilor și a-i încuraja să exploreze.
- Crearea unui spațiu adaptat, accesibil și sigur, care să permită copiilor să se miște liber și să aibă acces ușor la materialele artistice.

2. Instrumente Adaptate

- Pentru persoanele cu diferite abilități motorii, instrumente adaptate devin esențiale. Pensule cu mâner mai gros, role de vopsit adaptate sau alte instrumente modificate facilitează procesul de creație.
- Utilizarea tehnologiilor moderne, cum ar fi tabletele cu ecrane tactile, poate oferi o modalitate accesibilă de desen sau pictură pentru cei cu abilități fizice reduse.

3. Explorarea Diversității Artistice

- Promovarea diversității în cadrul atelierelor implică explorarea diferitelor stiluri artistice și tehnici. Fiecare participant poate găsi o formă de exprimare care se potrivește cu interesele și abilitățile sale.
- Încurajarea deschiderii către noi idei și modalități de a aborda arta poate contribui la dezvoltarea unui mediu creativ și incluziv.
- Integrarea temelor și a personajelor diverse în ateliere pentru a reflecta diversitatea culturală și experiențele copiilor.
- Încurajarea copiilor să-și aducă propria perspectivă și să-și împărtășească tradițiile și experiențele personale prin activități creative.

4. Colaborarea în Cadrul Atelierelor

- Atelierele creative pot deveni un loc de colaborare, unde participanții lucrează împreună la proiecte artistice comune.
- Această colaborare nu numai că încurajează comunicarea și interacțiunea socială, dar oferă și oportunitatea de a învăța unii de la alții și de a împărtăși diferite perspective.
- Structurarea atelierelor pentru a promova colaborarea și comunicarea între copii. Activități precum pictura murală sau crearea unui proiect artistic comun pot încuraja interacțiunile pozitive.
- Încurajarea dialogului și a schimbului de idei între copii, promovând astfel dezvoltarea abilităților sociale și a empatiei.

5. Expoziții și Evenimente Culturale

- Organizarea de expoziții sau evenimente culturale în care lucrările create în cadrul atelierelor sunt expuse poate întări sentimentul de comunitate și încuraja recunoașterea contribuției fiecărui participant.
- Expozițiile pot fi un prilej de a celebra diversitatea și de a evidenția talentele artistice din cadrul mediei incluzive.
- Invitarea părinților și a comunității să se implice în ateliere, oferindu-le ocazia să participe la activități creative împreună cu copiii lor.
- Organizarea de expoziții sau evenimente pentru a prezenta creațiile copiilor și pentru a promova implicarea părinților în procesul de învățare.

6. Dezvoltarea Abilităților Motorii și Cognitive

- Introducerea activităților care să sprijine dezvoltarea abilităților motorii fine, cum ar fi modelarea cu lut sau desenul.
- Integrarea elementelor educative în activități creative, precum numărarea obiectelor utilizate într-un proiect sau identificarea culorilor.
- Furnizarea de opțiuni variate pentru activități creative, astfel încât fiecare copil să poată alege un mod care să îi potrivească stilului său de învățare.
- Încurajarea diversității de exprimare, inclusiv prin intermediul artei vizuale, muzicii, dansului sau teatrului.

Prin abordarea atelierelor creative într-un mod adaptabil și incluziv, acestea devin nu doar spații de expresie artistică, ci și mijloace puternice de integrare și dezvoltare personală pentru toți participanții. Este important să se creeze un mediu deschis și încurajator, unde fiecare individ să se simtă valorizat și susținut în explorarea creativității sale unice. Prin dezvoltarea atelierelor creative într-un mod incluziv în învățământul preșcolar, se poate crea un mediu în care fiecare copil este încurajat să își exploreze creativitatea și să se simtă parte a unei comunități educaționale unice și prietenoase.

EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI BENEFICIILE SALE

Prof. Simion Georgiana-Emanuela
Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Buzău

Educația non formală cuprinde activități organizate în afara sistemului școlar, care oferă șansa de a pune în practică cele învățate la lecții și, mai ales, de a completa setul de experiențe valoroase pentru dezvoltarea personală și profesională.

Caracteristicile învățării nonformale sunt:

- Este centrată pe individ și nevoile, interesele sale;
- Se desfășoară în mod organizat în afara școlii;
- Nu are caracter obligatoriu, participă cine vrea;
- Permite asimilarea de noi cunoștințe, idei, viziuni;
- Folosește metode practice, interactive și diverse de formare;
- Nu are limită de vârstă, se bazează pe învățarea pe tot parcursul vieții.

Beneficiile educației non-formale sunt:

- Poți crea propria programă de educație, centrată pe nevoile și interesele copilului;
- Susține procesul de autocunoaștere care stă la baza dezvoltării armonioase;
- Oferă o înțelegere mai bună asupra societății și a mediului ;
- Determină o atitudine activă și participativă ;
- Stimulează dezvoltarea de noi abilități și talente;
- Ajută la dezvoltarea individuală dar și integrarea într-o echipă.

Exemple de activități non-formale:

a) Telefonul fără fir

Desfășurarea jocului: Copiii sunt așezați într-un șir transmit de la un cap la celălalt al șirului șoptind în urechea copilului următor un cuvânt. Cuvântul poate fi ales de primul copil din șir sau de o altă persoană care nu participă activ la joc.

Ultimul copil din șir spune cu voce tare cuvântul auzit de la copilul dinaintea lui.

De cele mai multe ori cuvântul final este diferit de cel inițial din cauza alterării sale pe parcursul traserii de la un copil la altul, astfel pentru ei devine o activitate distractivă și amuzantă.

b) Puricii de pe parașută

Pentru acest joc distractiv aveți nevoie de multe bile mici și ușoare (precum cele din piscina cu bile), pe care le vom numi purici.

Împărțim copiii în echipe de câte doi, iar aceștia trebuie să țină ferm marginile parașutei. Punem toate bilele în interiorul parașutei, scopul acestui joc este ca unele echipe să arunce bilele afară iar celelalte echipe să mențină bilele în interiorul parașutei. Cu ajutorul unui cronometru puteți face acest joc mai interactiv.

c) Găsiți comoara

Prin intermediul acestui joc puteți dezvolta abilitățile motorii grosiere și capacitatea de învățare. Această activitate îi poate ajuta pe copii să învețe numele diferitelor obiecte și să-și îmbunătățească abilitățile motorii grosiere.

Ca să ne jucăm avem nevoie de câteva obiecte pe care le găsim la îndemână și bineînțeles parașuta. Copiii prind marginile parașutei și o țin întinsă la nivelul genunchilor, sub parașută vor fi puse obiectele. Un adult supraveghează acest joc și dă indicații. Atunci când le vine rândul câte un copil se va târî sub parașută și va aduce obiectul afară.

Cu ajutorul unui cronometru puteți face jocul mai greu dacă setați o limita de timp în care copilul trebuie să intre și să iasă afară cu obiectul.

d) *Unde a sunat clopoțelul?*

Scopul acestui joc este dezvoltarea capacității copiilor de a se orienta în spațiu după auz.

Desfășurarea jocului: Copiii sunt dispuși în formație de cerc, cu mâinile la spate. Un copil stă în mijlocul cercului, cu fața acoperită cu mâinile.

Cadrul didactic are în mână un clopoțel. Odată cu începerea jocului, el se deplasează pe la spatele copiilor și pune clopoțelul în mâinile unuia, continuând să se deplaseze. La un moment dat strigă: „Gata!”. Copilul care a primit clopoțelul sună din el scurt, apoi îl duce la spate și stă liniștit. Cel din mijloc își descoperă fața, se uită atent la copii ca să surprindă vreo mișcare, apoi se îndreaptă spre cel pe care îl bănuiește că are clopoțelul, îl lovește pe umăr și-l cere. Acesta își duce mâinile în față și, dacă are clopoțelul, schimbă rolurile; dacă nu a ghicit, atunci se duce din nou la centru, își acoperă fața și jocul continuă în același fel. După câteva reluări, dacă nu reușește să ghicească, este înlocuit cu altul.

EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI PERSONALITATEA

Prof. Staicu Florina
C.Ș.E.I. BUZĂU

Educația nonformală transformă elevul în actorul principal al propriei dezvoltări.

Personalitatea este conturată pozitiv în urma intervenției educației nonformale, prin modul liber și antrenant de acțiune asupra acesteia.

Principiul ce stă la baza educației nonformale este „Principiul participării active și conștiente”, elevul participă singur la propria formare.

Nevoile elevului sunt înțelese, iar intervenția educației nonformale este adaptată conform vârstei, potențialului real al acestuia, aptitudinile și dorințele proprii. Fiind antrenat să participe la activități interactive, motivante și amuzante folosind bagajul propriu de cunoștințe devenind autodidact.

Deprinderile și abilitățile specifice sistemului tradițional de învățământ, sunt completate cu competențe câștigate în condițiile unei libertăți de exprimare și experimentate de elev.

Educația nonformală pregătește elevul pentru provocările schimbărilor societății direcționându-l spre integrarea și adaptarea la exigențele mediului înconjurător.

Educația nonformală este realitatea educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, pe tot parcursul vieții cu efecte formativ educative ce produce individului plăcerea de a descoperi și a cunoaște.

Trăiește experiențe inedite, ce îi construiesc elevului comportamente mai ușor adaptabile mediului și înțelege mult mai ușor diversitatea mediului și a modificărilor.

Efecte educative puternice și durabile privind dobândirea capacității de stăpânire a unor situații complexe, de coordonare, de conducere, de spirit de echipă și de comunicare sunt elemente ce sunt dobândite în urma educației nonformale.

Experiențele reale sunt elemente esențiale pentru dezvoltarea autonomiei și educarea pentru viață, crescându-i elevului motivația pentru a repeta experiența și activitatea.

Sunt adevărate provocări pentru a dezvolta competențe de a-și cunoaște propriile limite și unele situații să le depășească, unde stima de sine și imaginea de sine se conturează pozitiv.

Intervenția educației nonformale ajută elevul să se dezvolte socioemoțional, stimulându-i curiozitatea, dorința de a pune întrebări este o adevărată rampă de lansare pentru viață.

Este mediul cel mai bun de a se bucura de a interacționa și de a explora mediul înconjurător cu toate simțurile unde, fiecare arie de dezvoltare personală este stimulată.

Ancora ce se realizează între utilizarea cunoștințelor însușite în afara mediului școlar, produc un salt spectaculos în echilibrarea și structurarea personalității elevului.

Prin activități extracurriculare în domenii cultural-artistice, sportive, ecologice, formare civică, excursii, acțiuni sociale, de voluntariat, se completează orizontul de cultură, se modelează cunoașterea și dorința de afirmare socioprofesională.

Educația nonformală este forma cea mai flexibilă de învățare și dezvoltare a elevului pentru a ajunge la confortul psihologic

de „bine”adică la acea personalitate echilibrată și ușor adaptabilă cerințelor mediului și desăvârșire profesională.

Bibliografie:

1. Cuceș, C., 1998, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iași ;
2. Joița, E., 2003, *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova;
3. Toader, A.D.,1995, *Psihologia schimbării și educația. Polarități și accente ale procesului educațional*, EDP, București.

EDUCAȚIE ȘI JOC

Prof. Tanasă Gabriela, C.Ș.E.I. Buzău

Activitățile non-formale își dovedesc din ce în ce mai mult virtuțile instructive, fiind - cu certitudine - mult mai agreate de către elevi, decât orele de curs. Se știe că jocul este o excelentă modalitate de educație, de aceea, folosit cu inteligență și imaginație generează efecte benefice în formarea oricărui individ. Activitățile noastre s-au concentrat pe diferite forme de joc prin care le-am oferit elevilor noștri prilejul de a-și dezvolta capacitățile de comunicare socială, de a-și crea repere morale esențiale în formarea propriei personalități.

Un copil – un cuvânt

Acesta este un joc prin care elevii construiesc enunțuri. Jocul cultivă atenția, spiritul de echipă, gândirea logică, exprimarea nuanțată.

Materiale necesare: coli A4, markere de diverse culori vesele

Etapele jocului:

a) Alegerea unor cuvinte care să poată realiza un enunț. Numărul de cuvinte alese trebuie să fie egal cu numărul de elevi. Nu uitați prepozițiile și conjuncțiile!

b) Fiecare cuvânt este scris mare cu marker colorat pe o coală A4. Pentru a crea atmosfera de joc, cuvintele vor fi trase la sorti.

c) Fiecărui elev i se fixează pe piept foaia cu propriul cuvânt.

d) Elevii încearcă să se așeze într-un rând ordonat astfel încât cuvintele lor să reprezinte un enunț logic.

Coordonatorul jocului îi poate îndruma: trebuie, mai întâi să se fixeze subiectul și predicatul. Apoi se alătură celelalte cuvinte corect din punct de vedere logic și gramatical.

Exemplu. (pentru o clasă de 15 elevi)

Substantive: câinele, rasă, vecini, ziua, pisica, aniversare

Verbe: s-a certat

Adjective: toată, pufoasă, vicleană, primită, rară

Pronume: voi

Adverbe: ieri

Prepoziții: de, din, cu, la, de la

Conjunții: și

Enunțuri ce pot fi realizate:

Ieri câinele de rasă rară din vecini s-a certat toată ziua cu pisica vicleană și pufoasă primită de la voi la aniversare.

Pisica de rasă rară, vicleană și pufoasă, primită de la voi, s-a certat toată ziua ieri la aniversare cu câinele din vecini.

Se pot face și grupe mai mici, mai ales pentru elevii de vârstă mai mică sau cu un grad mai avansat al deficiențelor mintale. De asemenea, jocul poate implica apoi și semne de punctuație.

ROLUL EDUCAȚIEI NON-FORMALE ÎN INCLUZIUNEA COPIILOR

**Prof. înv. preșcolar Toader Ileana
G.P.P. “Bobocei din Micro III”**

“Dacă trăiesc în corectitudine, copiii învață să fie drepecți; Dacă trăiesc în bunăvoință și considerație, copiii învață respectul; Dacă trăiesc în siguranță, copiii învață să aibă încredere în ei și în ceilalți; Dacă trăiesc în prietenie, copiii învață că e plăcut să trăiești pe lume.” Dorothy Law Nolte
UNESCO vede INCLUZIUNEA ca o abordare dinamică a răspunde pozitiv la diversitatea elevilor și de a privi diferențele individuale ca oportunități pentru îmbogățirea învățării. (UNESCO, 2005)

Incluziunea are ca obiectiv furnizarea de răspunsuri adecvate spectrului larg de nevoi în contexte educaționale formale și non-formale. În loc să fie o problemă marginală cu privire la modul în care unii elevi pot fi integrați în învățământul de masă, educația incluzivă este o abordare care analizează modul în care sistemele de educație și alte medii de învățare se pot transforma în scopul de a răspunde diversității elevilor.

De-a lungul anilor, învățarea și educația nonformală au fost confirmate în mod repetat, ca priorități-cheie ale Consiliului European;

A fost propusă o clasificare a sistemului educativ, care cuprinde educația formală, non-formală și informală, caracteristicile și relațiile lor la nivelul conceptelor și a utilizării practice. Având în vedere problemele care decurg din educația formală, alternativele care mută "centrul de greutate" de la educația formală la procesele de educație non-formală sunt avansate, ținând cont de avantajele oferite de educația non-formală. Aspectele referitoare la crearea unor sisteme non-

formale și perspectivele lor sunt, de asemenea, analizate în căutarea de soluții la problemele noastre actuale educaționale.

Educația non-formală oferă un set de experiențe sociale necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educație prin:

- valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educațional;

- oportunități pentru valorificarea experiențelor de viață ale elevilor, prin cadrul mai flexibil și mai deschis și prin diversificarea mediilor de învățare cotidiene;

- participare voluntară, individuală sau colectivă;

- modalități flexibile de a răspunde intereselor elevilor - gama largă de activități pe care le propune și posibilitatea fiecărui elev de a decide la ce activități să participe;

- dezvoltarea competențelor pentru viață și pregătirea tinerilor pentru a deveni cetățeni activi;

- pe lângă informațiile și competențele specifice anumitor domenii de activitate în care se încadrează proiectele sau activitățile non-formale, elevii își dezvoltă și capacități organizatorice, capacități de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică, de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme;

- un cadru de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de manifestare a talentelor în artă, cultură, muzică, sport, pictură, IT, etc. sprijinind incluziunea școlară și socială.

BIBLIOGRAFIE

„Nonformal Activities For Inclusive Groups of Students”

Adrian Cozma, Meran Mariana, Alina Ștefania Țutu, Madalina Constantin, Nicoleta Radu ,Daniela Cara, Vlad Raluca

ROLUL FAMILIEI ÎN DEZVOLTAREA VIITORULUI ADULT

Tutulan Iulia – Diana
Școala Gimnazială nr. 309, București

Relațiile dintre părinți și copii sunt cele mai importante pârghii ale dezvoltării viitorului adult. De la vârste fragede, modul în care părinții se comportă în fața copiilor, le vorbește, îi implică în diferite acțiuni corespunzătoare vârstei lor, îi apostrofează sau admonestează ori îi stimulează (când e nevoie), constituie baza care arată modul în care copilul va crește.

Fiecare copil este diferit, lucru care îl face să fie special.

Există câteva lucruri esențiale, comune tuturor copiilor: toți au nevoie de dragoste, de seriozitate, hrană bună și exercițiu. Fiecare copil are nevoie să fie protejat și acceptat; are nevoie ca ceilalți să-l placă. Fiecare micuț are nevoie să fie călăuzit și chiar îi trebuie un anumit element de control din partea adultului, pe măsură ce își dezvoltă încrederea în sine și face primii pași spre independență.

Cu cât pașii sunt mai fermi, mai inteligenți, cu atât sunt mai mari șansele ca acești copii să devină ceea ce ne dorim și ceea ce am fi vrut să fim când, la rândul nostru eram în perioada de formare. Singura cale de a forma copiii buni este să devenim mai întâi părinți buni.

Copiii sunt singura speranță pentru viitor, tot așa cum noi, părinții, suntem singura lor speranță pentru prezentul și viitorul imediat.

Pentru a crește copii buni vom folosi multe ingrediente esențiale - iubire, disciplină, iertare, și multe alte calități, toate folosite cu enorm de multă muncă, grijă și răbdare, totul spre binele final al copiilor noștri, pentru că ne așteaptă o mare răsplată.

Viața nu e simplă - chiar dură, foarte dură. E valabil pentru oricine. Ca să devină niște învingători, părinții și copiii trebuie să supraviețuiască într-o lume dură. Și asta înseamnă să învețe ce este disciplina. Lipsa disciplinei este sinonimă cu dezastrul.

Dezvoltarea autocontrolului presupune adesea experiențe dureroase, dar rezultatul merită efortul depus.

Magazinele de muzică sunt pline cu discuri care se află în fruntea primelor zece mari succese: rock, country și western. Dacă s-ar copia versurile și s-ar citi cu atenție, am fi de-a dreptul șocați de ceea ce se predică.

Și mai semnificativ este faptul că aceste cuvinte sunt cântate într-un anumit ritm de zeci sau sute de ori.

Se prea poate ca puștii să mai cânte și versurile acestor melodii. Se știe că în general cuvintele creează imagini, pe care apoi mintea e pusă să le completeze, astfel se poate ajunge la fapte penale, flageluri în continuă creștere.

Poți fi condiționat să crezi orice, mai ales când ești tânăr sau impresionabil.

Voltaire avea dreptate când spunea că: *"Aceia care te pot face să crezi absurdități te pot face să și comiți atrocități"*.

În 1703, Andrew Fletcher, marele patriot scoțian, a făcut următoarea remarcă: *"Scrieți voi legile, lăsați-mă pe mine să compun muzica și eu voi fi cel care va conduce această țară"*.

Prin multe exemple, sunt formații care prin cântece îi încurajează pe ascultători să nu le pese de părinți sau de autorități ci, "să-și facă de cap" pe socoteala tuturor celorlalți.

Pentru a combate aceste informații dăunătoare, părinții trebuie să pună la dispoziția copiilor muzică bună și asta încă din fragedă copilărie.

Studiile arată că melodiile frumoase ascultate ca muzică de fond sporesc creativitatea și crează acea destindere și plăcere a ascultării.

Dar și televizorul poate avea un impact negativ asupra copiilor.

MEDICAL SOCIETY JOURNAL a publicat comentariul: *"Principalul pericol al ecranului de televizor constă nu atât în comportamentul pe care îl induce, cât și comportamentul pe care îl împiedică să se mai dezvolte"*.

Valorile devin confuze și se modifică în mod ciudat. Copiii care se uită excesiv la televizor au tendința să se izoleze, au tendința să fie foarte agitați și antisociali. Copiilor care nu s-au uitat trei zile la televizor deja li s-au constatat progrese semnificative în comportamentul lor. Fără excepție, persoanele care au reușit cu adevărat au căutat oameni de caracter și integri.

Părinții care au o gândire constructivă, nu caută doar slăbiciunile, neajunsurile, nu-i învinovătesc pe copii. Cu cât vom căuta mai multe trăsături pozitive la copiii noștri, cu atât vom găsi mai multe.

Atunci când se descoperă ceva bun se spune și copilului, specificându-i că ne-a plăcut. Cât mai des, pentru că aplauzele sunt o modalitate eficientă de a sădi încrederea. Încrederea și lauda noastră trebuie să fie la obiect, să se refere la ceva concret. Nu: *"Arăți îngrijit în dimineața asta."*, ci *"Îmi place cum ți-ai potrivit cămașa cu pantalonii"*. Ca să putem încuraja eficient, trebuie să știm să ascultăm. Trebuie să auzim ceea ce vrea copilul nostru să auzim.

Joseph Susedie subliniază că este foarte important ca un copil să aibă încredere absolută în părinți: *„Doar dacă are o încredere absolută poate fi învățat ceva cu adevărat. Trebuie să vă aplecați asupra copiilor dumneavoastră cu dragoste și blândețe și să-i învățați câte ceva doar atunci când sunt dispuși pentru asta”*.

Părinții și profesorii trebuie să aibe o relație interactivă cu copiii și nu doar să le vorbească.

Primii ani ai copilăriei sunt cei în care copilul se dezvoltă moral. În timpul acestor primi ani, copilul trăiește într-o lume a sentimentelor și descoperirilor, și nu a rațiunii.

Atingerea fizică sau climatul emoțional, tonul vocii și atmosfera familială, în general sunt resimțite de foarte timpuriu.

Copilul este dependent de părinți pentru a-i da o direcție. Are nevoie de niște reguli pe care să le urmeze.

Atitudinea copilului față de viață și față de ceilalți se dezvoltă în funcție de felul în care părinții vorbesc cu vânzătorii de la magazin, cu un vecin la telefon sau cu prietenii într-o vizită.

Pentru a ne menține optimismul și șansele crescânde de educare a unor copii buni, trebuie să avem simțul umorului. Umorele încurajează. S-a constatat că umorul este una dintre cele mai stimulatoare unelte de care ne putem folosi pentru a-i învăța pe alții.

Nu putem modifica în vreun fel faptul că suntem stângaci sau dreptaci, dar putem schimba multe lucruri controlându-ne regimul alimentar, prin exercițiu fizic sau prin bun simț.

S-a arătat că, în general, copiii obezi sunt respinși de semenii lor. Încă de la grădiniță încep să fie necăjiți și devin mai puțin activi, au mai puțini prieteni.

Timpul prețios petrecut cu familia este extrem de important. Un alt studiu a scos la iveală că lucrul care-i supără cel mai tare pe copii este că stau prea puțin cu părinții.

Atunci când familia este prioritatea numărul unu se ajunge invariabil la reușită. Personalitatea părinților stă la baza structurii autorității pe care o impune familia. Această putere poate fi folosită în mod pozitiv pentru a-i convinge pe copii să facă un efort ca să învingă, să reușească, să-și respecte aproapele și să fie cinstiți și integri. Părinții pot alege acest drum sau își pot lăsa copiii să fie influențați de lumea care îi înconjoară.

O echipă părintească puternică și unită are cele mai mari șanse să-și influențeze copiii în bine. Copilul care nu a fost disciplinat prin dragoste în micul univers familial, va fi disciplinat fără dragoste în marele univers.

De departe, cel mai important ingredient în formula de formare a copiilor buni este dragostea adevărată, profundă. Iubirea adevărată presupune să faceți ceea ce e mai bine pentru copii, și nu neapărat ceea ce este mai ușor pentru dumneavoastră.

Prin iubire, implicare și afecțiune îi putem ușura copilului drumul în viață, ajutându-l să învingă.

Bibliografie:

1) Dumitrana, Magdalena, „Copilul, familia și grădinița!”, Editura „Compania”, București, 2000;

2) Preda, Viorica, „Copilul și grădinița”, Editura „Compania”, București, 1999.

SĂRBĂTOAREA DOVLECELULUI

**Prof. Tutulan Maria Pachița,
C.Ș.E.I. Buzău**

Halloween este o sărbătoare care a început să atragă din ce în ce mai mulți simpatizanți români, deși nu face parte din tradițiile noastre. Cu toate acestea o mare parte a poporului nostru a acceptat această sărbătoare “împrumutată”, considerând-o un prilej pentru o petrecere mai neobișnuită, un fel de “bal mascat”.

Mergând pe aceeași premisă am fructificat orice prilej care îmi face pe ei, elevii din clasa I B, să fie împreună, să încerce să socializeze, să experimenteze lucruri cu totul noi și am sărbătorit și noi la școală Halloween-ul. Deși sunt copii cu nevoi speciale, clasicul dovleac scobit și decupat astfel încât să aibă o față de sperietoare a devenit prietenul lor pentru această zi. Dovleacul a fost prezent la petrecerea noastră „într-un mod activ” prin lumina care ieșea prin orificiile sculptate, luminează data de lumânărica din interior. Întreaga atmosferă de sărbătoare s-a reflectat și în decorațiunile cu dovleci de la fereastră și tablă.

De asemenea, fiecare copil, deși cu nevoie speciale, a îmbrățișat ideea de a se costuma în diferite personaje sau în culori vii – a fost prima lor experiență de acest fel. Astfel, Octavian a fost motănel, cu urechiușe și codiță pe care Cosmin le privea prin ochelarii giganți. Cristina s-a costumat cu peruca neagră afro dansând pe melodiile care au întregit atmosfera de sărbătoare. Daniela, după ce s-a costumat tot în pisicuță și-a dorit peruca verde astfel încât să aibă o costumație mai veselă, mai colorată decât colega sa Cristina. Mergând pe aceeași linie și eu am fost costumată cu o perucă colorată, astfel încât să le pot arăta copiilor importanța costumelor în orice joc de rol și orice sărbătoare.

Dacă pentru a se costuma și a dansa nu au avut nevoie de prea mult ajutor, când a venit momentul colorării imaginilor cu dovleci, ajutorul colegilor din clasa a VI-a C a fost foarte apreciat. Astfel, împreună cu aceștia au putut finaliza planșele cu dovleci, ocazie cu care și-au putut lărgi grupul de socializare și au putut experimenta lucrul în echipa cu copii mai mari.

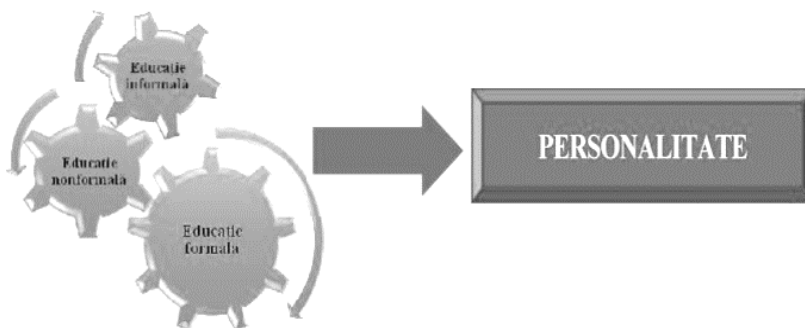
Așadar, ținând cont de cât de mult le-a plăcut această interacțiune cu ocazia Halloween-ului, așteptăm cu mare drag fiecare sărbătoare, fiecare prilej care le oferă elevilor clasei I B ocazia să interacționeze într-un mod diferit, unic și să experimenteze lucruri noi.

NOI VALENȚE ÎN ÎNVĂȚARE - EDUCAȚIA OUTDOOR –

**Prof. ing. Zăinescu Paula
C.Ș.E.I. Buzău**

Omul contemporan nu se poate limita la a achiziționa un volum mare de cunoștințe. Devine mult mai importantă viziunea pragmatistă asupra educației, aceea de a ști să faci, să utilizezi produsele cunoașterii, să-ți structurezi un set de cunoștințe funcționale pe care să le convertești apoi în atitudini și comportamente constructive.

Eficientizarea actului de învățare impune o întrepătrundere armonioasă între cele trei tipuri de educație: formală, non-formală și informală:

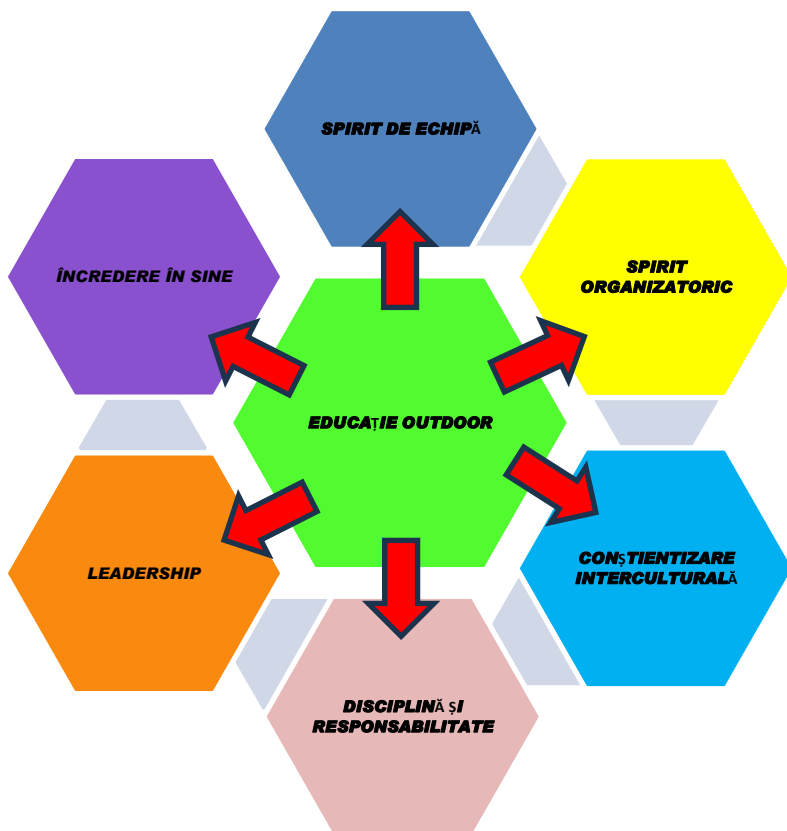

Educația outdoor se pliază cel mai bine cu cea non-formală deoarece, ca și aceasta :

- ✓ se bazează pe participarea activă;
- ✓ maximizează procesul de învățare;
- ✓ minimalizează constrângerea școlii;
- ✓ oferă utilitate practică imediată cunoștințelor dobândite;
- ✓ folosește metode care stimulează implicarea și participarea;
- ✓ are structură și planificare flexibilă;

✓ se concentrează pe nevoile cursanților.

Cel mai important la acest sistem educațional este faptul că se desfășoară în natură, într-un cadru familiar pentru oricine, facilitând autodezvoltarea competențelor cursanților, după principiul :,, Oamenii pe primul loc.Dacă dorești un an de belșug, cultivă cereale, dacă dorești zece ani de prosperitate plantează copaci, dacă dorești o sută de ani de prosperitate, crește oameni!”

Jocul, metodă de educație nonformală

**Prof. Butnaru Simona-Cristina
C.Ș.E.I. Buzău**

Educația nonformală reprezintă orice activitate educațională, intenționată și sistematică, al cărei conținut este centrat pe subiect, adaptat nevoilor acestuia, în scopul maximizării învățării și cunoașterii. Educația nonformală completează celelalte forme de educație, formală și informală, oferind o gamă largă de activități desfășurate într-un cadru flexibil, relaxant, prin oferirea posibilității fiecărui elev de a decide la ce activități să participe. Jocurile de mimă/pantomimă, jocurile de rol, dezbaterile, brainstorming-ul, activitățile în natură au avantajul de a da elevilor posibilitatea să-și exprime propriile idei, ascultând și ideile celorlalți, de a putea învăța din activitate ceea ce le place, ceea ce îi atrage, fără a fi constrânși să învețe un anumit lucru.

Educația poate fi distractivă atunci când jocul devine instrument de învățare. Prin intermediul puzzle-urilor, jocurilor de strategie, aplicațiilor interactive, elevii își pot îmbunătăți capacitatea de concentrare a atenției, de distributivitate a acesteia, pot învăța culorile, să se orienteze în spațiu, își pot îmbunătăți motricitatea, pot rezolva diferite situații problematice.

Jocul influențează dezvoltarea socială și emoțională, este o metodă valoroasă prin care copilul explorează lumea și o înțelege. Este cea mai bună metodă prin care el poate dobândi

abilități și deprinderi, poate experimenta lucrul în echipă, își poate dezvolta creativitatea, imaginația. Jocurile de strategie, de construcție, puzzle-urile dezvoltă inteligența verbală și inteligența logică, prin modul de adresare și prin citirea și înțelegerea regulamentelor. Jocurile muzicale dezvoltă sensibilitatea la sunete, ritmuri, structură muzicală; sunt jocuri care dezvoltă inteligența interpersonală, unde copiii își descoperă calitățile de lider sau de bun organizator, dar și inteligența intrapersonală, când ei își descoperă și explorează propriile emoții, aptitudini, motivații.

Jucându-se, copilul intră într-o stare de bine, acest lucru facilitând învățarea și creșterea stimei de sine. Jocul leagă copilul de mediul înconjurător, de familie, de lume.

<https://www.gamesforthebrain.com/romanian/mastercards/>

<https://www.jigsawplanet.com/>

<https://wordwall.net/ro-ro/community/jocuri-de-atentie>

ISBN: 978-630-318-059-5